

II

(Comunicări)

DECLARAȚII COMUNE

PARLAMENTUL EUROPEAN

CONSILIU

COMISIA EUROPEANĂ

Declarație comună a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului, a Parlamentului European și a Comisiei Europene

(2017/C 210/01)

NOUL CONSENS EUROPEAN PRIVIND DEZVOLTAREA
„LUMEA NOASTRĂ, DEMNITATEA NOASTRĂ, VIITORUL NOSTRU”

1. Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă ⁽¹⁾ (Agenda 2030), adoptată de Organizația Națiunilor Unite în septembrie 2015, reprezintă răspunsul comunității internaționale la provocările și la tendințele globale în materie de dezvoltare durabilă. Bazată pe obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), Agenda 2030 constituie un cadru politic favorabil schimbării pentru eradicarea sărăciei și realizarea dezvoltării durabile la nivel mondial. Aceasta asigură un echilibru între dimensiunile economică, socială și de mediu ale dezvoltării durabile, include aspectele esențiale ale guvernantei și ale societăților pașnice și favorabile incluziunii și recunoaște interconexiunile esențiale dintre obiectivele și țintele sale. Aceasta trebuie pusă în aplicare integral, nu selectiv. Agenda 2030 are obiectivul de a nu lăsa pe nimeni în urmă și urmărește să ajungă în primul rând la cei mai afectați.
2. Evoluția de la obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM) la obiectivele de dezvoltare durabilă reflectă schimbarea de abordare a dezvoltării la nivel mondial. Această abordare, bazată pe dezvoltarea durabilă și drepturile omului, este pe deplin compatibilă cu valorile și principiile UE. Agenda 2030 și cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale sale sunt universale și se aplică tuturor țărilor în toate stadiile de dezvoltare, pe baza participării la nivel național și a partajării responsabilității. Parteneriatele între mai multe părți interesate sunt esențiale pentru punerea în aplicare a ODD.
3. Agenda de acțiune de la Addis Abeba ⁽²⁾ (AAAA), ca parte integrantă a Agendei 2030, stabilește o nouă paradigmă pentru punerea în aplicare prin utilizarea eficace a mijloacelor financiare și nefinanciare, punând pe primul plan acțiunea internă și politicile viabile. Mai mult, Agenda 2030 este completată de cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastru ⁽³⁾ și de Acordul de la Paris privind schimbările climatice ⁽⁴⁾, care asigură un cadru cu caracter juridic obligatoriu și așază eforturile mondiale de combatere a schimbărilor climatice pe o nouă cale. Punerea în aplicare a acestor angajamente trebuie să se bazeze pe o ordine mondială al cărei fundament îl constituie normele, care are drept principii-cheie multilateralismul și în centrul căreia se află Organizația Națiunilor Unite.

⁽¹⁾ A/RES/70/1⁽²⁾ A/RES/69/313⁽³⁾ A/RES/69/283⁽⁴⁾ FCCC/CP/2015/L.9/REV.1

4. UE și statele sale membre se angajează pentru o viață demnă pentru toți, care să combine eficiența economică și prosperitatea, societățile pașnice, incluziunea socială și responsabilitate față de mediu. În acest sens, eforturile vor fi orientate către eradicarea sărăciei, reducerea vulnerabilităților și abordarea inegalităților pentru a se garanta că nimeni nu este lăsat în urmă. Contribuind la realizarea Agendei 2030, UE și statele sale membre vor încuraja, de asemenea, o Europă mai puternică, mai sustenabilă, mai favorabilă incluziunii, mai sigură și mai prosperă.
5. Prezentul consens european privind dezvoltarea reprezintă un cadru pentru punerea în aplicare a Agendei 2030 în parteneriat cu toate țările în curs de dezvoltare, ținând cont de cadrul oferit de Tratatul de la Lisabona. În plus, Strategia globală pentru politica externă și de securitate a UE (Strategia globală) oferă o viziune de ansamblu pentru un angajament coordonat, credibil și reactiv la nivel mondial.
6. Scopul prezentului consens este furnizarea unui cadru pentru o abordare comună a politicii din domeniul dezvoltării, care va fi aplicată de instituțiile UE și de statele membre, respectând, totodată, pe deplin rolurile și competențele distincte ale fiecăruia. Acesta va călăuzi acțiunea instituțiilor UE și a statelor membre în cadrul cooperării lor cu toate țările în curs de dezvoltare. Acțiunile UE și ale statelor sale membre vor fi consolidate și coordonate reciproc pentru a asigura complementaritatea și impactul.

1. REACȚIA UE LA AGENDA 2030

1.1. O acțiune a UE mai puternică și mai eficace într-o lume în schimbare

7. UE și statele sale membre trebuie să răspundă provocărilor și oportunităților globale actuale în contextul Agendei 2030. Vor pune în aplicare Agenda 2030 la nivelul tuturor politicilor interne și externe într-o abordare cuprinzătoare și strategică, integrând într-un mod echilibrat și coerent cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile și abordând interconexiunile dintre diferitele ODD, precum și impactul mai larg pe care acțiunile lor interne îl au la nivel internațional și mondial. Procesul de punere în aplicare va fi strâns coordonat cu punerea în aplicare a Acordului de la Paris privind schimbările climatice, precum și cu alte angajamente internaționale, inclusiv Noua agendă urbană ⁽¹⁾.
8. În acest cadru general, o abordare coerentă și coordonată a acțiunii externe a UE va fi importantă pentru punerea în aplicare cu succes a Agendei 2030 la nivel mondial. Cadrul instituțional și instrumentele politice prevăzute în Tratatul de la Lisabona fac ca Uniunea să fie bine echipată pentru a răspunde provocărilor și oportunităților la nivel mondial, atunci când acestea apar.
9. Strategia globală a UE prezintă o viziune pentru implicarea UE în lume, printr-o serie de politici. Aceasta subliniază rolul important al Agendei 2030, care are potențialul de a declanșa transformarea necesară pentru susținerea valorilor UE și obiectivelor acțiunii externe a acesteia. ODD vor constitui o dimensiune transversală a tuturor eforturilor de punere în aplicare a strategiei globale a UE. Prezentul consens va contribui la realizarea priorităților acțiunii externe a UE, inclusiv prin acordarea de sprijin pentru reziliență la toate nivelurile. În acest sens, UE și statele sale membre vor promova o abordare dinamică și multidimensională a rezilienței, pentru a face față vulnerabilității la riscurile interdependente multiple.

1.2. Răspunsul privind dezvoltarea

10. Prezentul consens este piatra de temelie a politicii UE în domeniul dezvoltării, care se înscrie în răspunsul global al UE la Agenda 2030. Obiectivul principal al politicii UE în domeniul dezvoltării, astfel cum se prevede la articolul 208 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, este reducerea și, pe termen lung, eradicarea sărăciei. UE și statele sale membre vor aplica principiul coerenței politicilor în favoarea dezvoltării (CPD) și vor ține seama de obiectivele cooperării pentru dezvoltare în toate politicile externe și interne pe care le pun în aplicare și care sunt susceptibile de a afecta țările în curs de dezvoltare. CPD reprezintă o parte esențială a contribuției UE la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.
11. Politica de dezvoltare a UE urmărește, de asemenea, obiectivele acțiunii externe a UE, în special cele care figurează la articolul 21 alineatul (2) litera (d) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), de promovare a dezvoltării economice, sociale și ecologice durabile a țărilor în curs de dezvoltare, cu scopul principal de a eradică sărăcia. În concordanță cu obiectivele prevăzute la articolul 21 alineatul (2) din TUE, politica de dezvoltare contribuie, printre

⁽¹⁾ A/RES/71/256

altele, și la sprijinirea democrației, a statului de drept și a drepturilor omului, la menținerea păcii și prevenirea conflictelor, la îmbunătățirea calității mediului și gestionarea durabilă a resurselor naturale mondiale, la acordarea de asistență populațiilor, țărilor și regiunilor care se confruntă cu dezastre naturale sau provocate de om și la promovarea unui sistem internațional bazat pe o cooperare multilaterală mai puternică și pe o bună guvernare globală. Prin urmare, consensul va contribui, de asemenea, la cerința de a asigura coerența între diferitele domenii ale acțiunii externe a UE, precum și între aceste domenii și celelalte politici ale sale.

12. Un factor esențial pentru îndeplinirea acestor obiective comune este ca UE să acționeze unitar. Așadar, UE și statele sale membre se angajează să colaboreze mai bine. Este nevoie de o mai mare coerență între statele membre și instituțiile UE. Implicarea coerentă și consecventă va duce la mai multă credibilitate, legitimitate, responsabilitate, valoare adăugată, influență și un impact pozitiv asupra lumii. UE și statele sale membre trebuie să fie unite în diversitate, aplicând o varietate de experiențe și abordări și ținând seama de avantajele comparative ale fiecăruia în parte.

1.3. Principiile și valorile care ghidează acțiunile pentru dezvoltare

13. UE și statele sale membre acționează în conformitate cu principiile acțiunii externe a UE, care sunt prevăzute la articolul 21 alineatul (1) din TUE: democrația, statul de drept, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și ale dreptului internațional. Aceste valori universale și buna guvernare stau la baza Agendei 2030.
14. Dialogul politic este un mijloc important de promovare a principiilor de dezvoltare și are, de asemenea, o dimensiune preventivă cu scopul de a asigura că valorile UE sunt respectate. UE și statele sale membre vor integra în dialogul lor politic respectarea drepturilor omului, a democrației, a statului de drept și a egalității de gen. Acest dialog va fi desfășurat cu guvernele partenere și în afara acestora și va fi o importantă platformă de acțiune, prin care se va promova o înțelegere comună, progresele înregistrate vor fi revizuite periodic și vor fi identificate măsuri de sprijin corespunzătoare.
15. Egalitatea de gen se află în centrul valorilor UE și este consfințită în cadrul juridic și politic al acesteia. Egalitatea de gen este esențială pentru realizarea ODD și se regăsește în toate temele Agendei 2030. UE și statele sale membre vor promova drepturile femeilor și ale fetelor, egalitatea de gen, autonomizarea femeilor și a fetelor, precum și protecția lor, aceasta reprezentând o prioritate în toate domeniile de acțiune.
16. UE și statele sale membre vor aplica o abordare a cooperării pentru dezvoltare bazată pe drepturi, care va îngloba toate drepturile omului. Vor promova incluziunea și participarea, nediscriminarea, egalitatea și echitatea, transparența și răspunderea. UE și statele sale membre vor juca în continuare un rol esențial în a garanta că nimeni nu este lăsat în urmă oriunde ar trăi persoanele și indiferent de etnie, sex, vârstă, handicap, religie sau convingeri, orientare sexuală și identitate de gen, statut de migrant sau alți factori. Această abordare include abordarea discriminării multiple cu care se confruntă persoanele vulnerabile și grupurile marginalizate.
17. UE și statele sale membre apreciază participarea organizațiilor societății civile în procesul de dezvoltare și încurajează toate componentele societății să se implice activ. Acestea recunosc că organizațiile societății civile joacă roluri multiple în calitate de promotori ai democrației și de apărători ai titularilor drepturilor și ai statului de drept, ai justiției sociale și ai drepturilor omului. UE și statele sale membre vor promova spațiul societății civile și își vor intensifica sprijinul pentru consolidarea capacității organizațiilor societății civile, pentru a le întări poziția în procesul de dezvoltare și pentru a promova dialogul politic, social și economic.
18. Eficacitatea dezvoltării este esențială pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă și ar trebui să stea la baza tuturor formelor de cooperare pentru dezvoltare. UE și statele sale membre vor aplica principiile eficacității dezvoltării, astfel cum s-a convenit în cadrul Parteneriatului mondial pentru o cooperare eficace în scopul dezvoltării (GPEDC) în timpul Forumului la nivel înalt de la Busan privind eficacitatea ajutorului din 2011 și cum s-a reinnoit în cursul Reuniunii la nivel înalt de la Nairobi din 2016, și anume: asumarea priorităților de dezvoltare de către țările în curs de dezvoltare, concentrarea pe rezultate, parteneriatele pentru dezvoltare favorabile incluziunii, transparența și răspunderea reciprocă.

2. UN CADRU PENTRU ACȚIUNE

19. Punerea în aplicare a Agendei 2030 presupune strategii naționale cuprinzătoare de dezvoltare durabilă care să ia în considerare obiectivele de dezvoltare durabilă și legăturile dintre acestea. La planificarea și punerea în aplicare a cooperării pentru dezvoltare, UE și statele sale membre vor acorda o atenție deosebită acestor legături și acțiunilor integrate care pot genera beneficii conexe și care pot îndeplini obiective multiple într-un mod coerent. În acest context, acțiunile întreprinse de UE și de statele sale membre vor reflecta temele prioritare din cadrul Agendei 2030: oamenii, planeta, prosperitatea, pacea și parteneriatul.
20. Recunoscând că Agenda 2030 trebuie pusă în aplicare ca un întreg, nu în mod selectiv, UE și statele sale membre vor aborda o serie de elemente transversale pentru a ajunge la dezvoltare durabilă și pentru a accelera transformarea, cum ar fi: tineretul, egalitatea de gen, mobilitatea și migrația, energia durabilă și schimbările climatice, investițiile și comerțul, buna guvernare, democrația, statul de drept și drepturile omului, colaborarea inovatoare cu țări în curs de dezvoltare mai avansate, precum și mobilizarea și utilizarea resurselor interne.

2.1. Oamenii – dezvoltare și demnitate umană

21. Creșterea demografică la nivel mondial și schimbările demografice, combinate cu cele economice, sociale și de mediu, oferă oportunități pentru dezvoltarea durabilă și reprezintă totodată provocări serioase la adresa acesteia. Se estimează că populația mondială va crește cu 2,4 miliarde până în 2050, din care 1,3 miliarde vor fi în Africa. Pentru a răspunde nevoilor educaționale ale copiilor și tinerilor, este crucială promovarea cetățeniei responsabile, dezvoltarea de societăți durabile și prospere și stimularea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor.
22. Eradicarea sărăciei, abordarea problemei discriminării și a inegalităților și respectarea principiului de a nu lăsa pe nimeni în urmă vor rămâne în centrul politicii UE de cooperare pentru dezvoltare. Sărăcia este un fenomen multidimensional și se referă la aspecte economice, sociale, de mediu, culturale și politice. UE și statele sale membre vor urmări eradicarea foametei și a tuturor formelor de malnutriție și vor promova acoperirea universală prin sisteme de asigurări de sănătate, accesul universal la educație și formare de calitate, protecție socială adecvată și durabilă și o muncă decentă pentru toți, într-un mediu sănătos. Progresele din aceste domenii vor furniza o bază mai solidă pentru dezvoltarea durabilă. UE își reiterează angajamentul de a aloca cel puțin 20 % din asistența oficială pentru dezvoltare (AOD) pentru incluziunea socială și dezvoltarea umană.
23. UE și statele sale membre vor sprijini eforturile țărilor partenere de a-și îndeplini responsabilitățile în vederea consolidării politicilor și guvernării lor de la nivel național pentru furnizarea durabilă de servicii esențiale și pentru exercitarea drepturilor omului.
24. Subnutriția și malnutriția constituie obstacole majore în calea dezvoltării și o povară pe tot parcursul vieții, întrucât generează deficiențe cognitive, duc la scăderea capacităților copiilor la școală și conduc la o stare de sănătate precară și la o productivitate economică redusă. UE și statele sale membre vor întreprinde acțiuni pentru a asigura accesul tuturor la alimente accesibile, sigure, suficiente și hrănitoare. O atenție deosebită va fi acordată persoanelor aflate în situațiile cele mai vulnerabile, printre altele, copiilor sub cinci ani, adolescenților, precum și femeilor, în special în timpul sarcinii și alăptării. UE și statele sale membre vor face eforturi coordonate, accelerate și transsectoriale pentru a pune capăt foametei, pentru a crește capacitatea de diversificare a producției alimentare locale și regionale, pentru a asigura securitatea alimentară și nutrițională și a spori rezistența celor mai vulnerabili, în special în țările care se confruntă cu crize prelungite sau recurente. Ele vor continua să investească în dezvoltarea timpurie a copiilor prin abordarea tuturor formelor de malnutriție, inclusiv retardul de creștere și reducerea masei musculare în cazul copiilor, prin sprijinirea serviciilor de bază în materie de sănătate, nutriție, apă, salubritate și igienă și protecție socială.
25. UE și statele sale membre vor sprijini comunitățile cele mai sărace pentru a îmbunătăți accesul tuturor la terenuri, hrană, apă și surse de energie curate, accesibile și durabile, evitând totodată efectele dăunătoare mediului. Vor promova inițiative politice și vor sprijini țările partenere în elaborarea și punerea în aplicare a unei abordări integrate pentru abordarea în mod concret a celor mai importante interconexiuni dintre terenuri, hrană, apă și energie.
26. Creșterea semnificativă a cererii de apă și a penuriei de apă în deceniile următoare va duce la provocări majore, în special în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice. Accesul universal la apă potabilă sigură, la salubritate și la igienă este o condiție prealabilă pentru sănătate și bunăstare, pentru creștere economică și productivitate. Resursele

de apă sunt, de asemenea, extrem de expuse la degradarea mediului, inclusiv la schimbările climatice, ceea ce reprezintă o amenințare pentru agricultură și securitatea alimentară. UE și statele sale membre vor sprijini gestionarea durabilă și integrată a resurselor de apă, precum și utilizarea mai judicioasă a apei și reciclarea apei, inclusiv prin intermediul unei abordări mai strategice în ceea ce privește dezvoltarea regională și integrarea.

27. Sănătatea este fundamentală în viața oamenilor și reprezintă un element-cheie al creșterii și dezvoltării echitabile și durabile, inclusiv al eradicării sărăciei. UE și statele sale membre își reafirmă angajamentul de a proteja și de a promova dreptul fiecărei persoane de a se bucura de cel mai înalt standard posibil de sănătate fizică și mentală, pentru a promova demnitatea umană, starea de bine și prosperitatea. Vor continua să sprijine țările partenere în eforturile lor de a construi sisteme de sănătate puternice, de calitate și reziliente, prin asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate și a asigurării universale de sănătate. În acest scop, UE și statele sale membre vor sprijini țările în curs de dezvoltare în formarea, recrutarea, desfășurarea și dezvoltarea profesională continuă a forței de muncă din domeniul sănătății. Vor promova emanciparea și investițiile în ceea ce privește cadrele medicale și asistenții sociali din prima linie, care joacă un rol esențial în asigurarea acoperirii serviciilor de asistență medicală în regiunile îndepărtate, sărace, slab servite și în zonele de conflict. UE și statele sale membre vor continua să investească în prevenirea și combaterea bolilor transmisibile, cum ar fi HIV/SIDA, tuberculoza, malaria și hepatita și vor contribui la asigurarea accesului tuturor la medicamente și vaccinuri esențiale, accesibile din punctul de vedere al costurilor. Vor promova cercetările și investițiile în dezvoltarea de noi tehnologii de asistență medicală. Vor aborda amenințările globale la adresa sănătății, precum epidemiile și rezistența la antimicrobiene, printr-o abordare axată pe sănătatea publică. Vor depune eforturi pentru a reduce mortalitatea maternă și infantilă, pentru a promova sănătatea mintală și pentru a aborda problema din ce în ce mai mare pe care o reprezintă bolile netransmisibile în țările partenere, precum și pentru a aborda poluarea chimică și calitatea inferioară a aerului. Având în vedere diferitele interconexiuni, UE și statele sale membre vor sprijini țările partenere în angajarea acestora într-o abordare de tip „sănătatea la nivelul tuturor politicilor”.
28. Asigurarea accesului la educația de calitate pentru toți este o condiție prealabilă pentru capacitatea de inserție profesională a tinerilor și dezvoltarea de lungă durată. UE și statele sale membre vor sprijini învățarea pe tot parcursul vieții favorabile incluziunii și educația echitabilă de calitate, în special în învățământul preșcolar și primar. De asemenea, vor promova educația la nivel secundar și universitar, învățământul tehnic și de formare profesională, precum și formarea la locul de muncă și învățarea în rândul adulților, inclusiv în situații de urgență și de criză. Se va acorda o atenție deosebită oportunităților de educație și de formare profesională pentru fete și femei. UE și statele sale membre își vor intensifica eforturile pentru a se asigura că toată lumea are cunoștințele, competențele, capacitățile și drepturile necesare pentru a se bucura de o viață plină de demnitate, pentru a se implica pe deplin în societate ca adulți responsabili și productivi și pentru a contribui la bunăstarea socială, economică și de mediu a comunităților lor.
29. Nevoile, drepturile și aspirațiile copiilor necesită atenție. Acțiunile cu cele mai mari beneficii economice și sociale includ intervenții cuprinzătoare încă de la o vârstă fragedă. UE și statele sale membre își vor intensifica eforturile de a oferi un mediu sigur și încurajator pentru copii, element important pentru promovarea unei populații tinere sănătoase, capabile să își valorifice pe deplin potențialul. De asemenea, acestea recunosc că fiecare copil merită o copilărie pașnică și o educație de calitate, inclusiv în situații de urgență și de criză pentru a se evita riscul unei „generații pierdute”. UE și statele sale membre vor conlucra cu țările partenere pentru a îmbunătăți protecția copiilor și participarea acestora la deciziile care îi privesc.
30. În conformitate cu principiul de a nu lăsa pe nimeni în urmă, UE și statele sale membre vor acorda o atenție deosebită celor care se află în situații defavorizate, vulnerabile și marginalizate, inclusiv copiilor, persoanelor în vârstă, persoanelor cu handicap, persoanelor LGBTI și popoarelor indigene. Aceasta va include măsuri destinate să orienteze mai bine, să protejeze și să sprijine aceste categorii, astfel încât să li se ofere aceleași șanse și să se asigure un tratament nediscriminatoriu.
31. Aproximativ un miliard de oameni din întreaga lume suferă de un handicap, din care 80 % trăiesc în țări în curs de dezvoltare. Persoanele cu handicap sunt adesea cele mai sărace în comunitățile lor și se confruntă cu niveluri mult mai ridicate de stigmatizare și de discriminare. UE și statele sale membre vor lua în considerare nevoile specifice ale persoanelor cu handicap în cadrul cooperării lor pentru dezvoltare. În conformitate cu Convenția ONU privind

drepturile persoanelor cu handicap, vor promova intens drepturile persoanelor cu handicap și vor lua măsuri mai ferme pentru a se asigura integrarea deplină a acestora în societate și participarea lor egală pe piața forței de muncă.

32. Crearea unui număr suficient de locuri de muncă de bună calitate pentru tineri va rămâne o provocare majoră. Sunt necesare politici specifice și investiții adecvate pentru a promova drepturile tinerilor, a facilita implicarea lor în viața socială, civică și economică, precum și pentru a asigura contribuția lor deplină la creșterea favorabilă incluziunii și la dezvoltarea durabilă. De asemenea, tinerii ar trebui să participe la procesele democratice și să își asume roluri de conducere.

Tineretul

Tinerii sunt agenți ai dezvoltării și ai schimbării și, ca atare, își aduc o contribuție esențială la Agenda 2030, inclusiv prin capacitatea lor de a inova. Neglijarea nevoilor lor de educație, de ocupare a forței de muncă, sociale și politice va submina realizarea ODD și îi va lăsa vulnerabili față de criminalitate și radicalizare, în special în situațiile de conflict.

UE și statele sale membre se vor concentra pe acțiuni concrete care să răspundă nevoilor specifice ale tinerilor, în special ale femeilor tinere și ale fetelor, prin sporirea oportunităților de ocupare a forței de muncă și de antreprenariat de calitate, susținute de politici eficiente de învățământ, formare profesională, dezvoltare a competențelor și de accesul la tehnologii și servicii digitale. Scopul îl constituie exploatarea capacității de inovare digitală și crearea de oportunități pentru a beneficia de progresul tehnologic. UE și statele sale membre vor urmări, de asemenea, să consolideze drepturile tinerilor și autonomizarea acestora în desfășurarea afacerilor publice, inclusiv prin promovarea participării lor la economiile, societățile și procesul decizional de la nivel local, în special prin intermediul organizațiilor de tineret.

33. UE și statele sale membre vor urmări îndeplinirea obligațiilor care decurg din Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei. Vor promova intens protejerea și punerea în practică a drepturilor femeilor și fetelor și vor colabora cu partenerii pentru a elimina toate formele de violență și discriminare sexuală și bazată pe gen, inclusiv practicile dăunătoare, în special, căsătoriile timpurii, forțate și căsătoria copiilor, precum și mutilarea genitală a femeilor. UE și statele sale membre vor lua măsuri și vor consolida dialogul de politică pentru a asigura autonomia femeilor și a fetelor, pentru a promova rolul important al acestora ca agenți ai dezvoltării și ai schimbării și pentru a spori acțiunile orientate în direcția egalității de gen. Aceasta va include promovarea drepturilor economice și sociale și a emancipării lor, consolidarea vocii și participării lor la viața socială, economică, politică și civilă, garantarea integrității lor fizice și psihologice și schimbarea culturii instituționale a UE și a statelor sale membre în vederea concretizării angajamentelor. Promovarea accesului egal al femeilor la ocuparea productivă a forței de muncă, la munca decentă, la egalitatea salarială și la servicii financiare va fi în beneficiul tuturor membrilor societății.
34. UE își menține angajamentul față de promovarea, protecția și respectarea tuturor drepturilor omului și față de punerea în aplicare deplină și efectivă a Platformei de acțiune de la Beijing și a Programului de acțiune al Conferinței Internaționale pentru Populație și Dezvoltare (CIPD) și a rezultatelor conferințelor de revizuire a acestora și, în acest context, față de drepturile și sănătatea sexuală și a reproducerii. În acest sens, UE își reiterează angajamentul față de promovarea, protejerea și realizarea dreptului fiecărei persoane de a avea control deplin asupra aspectelor legate de sexualitatea sa și de sănătatea sa sexuală și a reproducerii și de a hotărî în mod liber și responsabil cu privire la aceste aspecte, fără discriminare, coerciție și violență. În continuare, UE subliniază necesitatea unui acces universal la informații și la o educație cuprinzătoare de calitate și la un preț abordabil în materie de sănătate sexuală și a reproducerii, inclusiv la o educație cuprinzătoare în materie de sexualitate și la servicii de asistență medicală.

Egalitatea de gen

Egalitatea de șanse între femei și bărbați de toate vârstele este esențială pentru dezvoltarea durabilă. Aceasta are un efect multiplicator în eradicarea sărăciei și este esențială pentru deblocarea dezvoltării societăților democratice bazate pe drepturile omului, justiție socială și durabilitate. În plus, egalitatea de gen este corelată pozitiv cu creșterea prosperității și a stabilității și cu rezultate mai bune în domenii cum ar fi sănătatea și educația. UE și statele sale membre recunosc femeile și fetele drept agenți-cheie ai dezvoltării și schimbării, inclusiv prin rolul acestora în consolidarea păcii, în soluționarea conflictelor și în răspunsul umanitar.

Multe femei și fete continuă încă să fie private de drepturi, de resurse și de posibilitatea de a se face auzite. Inegalitatea de gen se intersectează cu alte forme de excludere. Promovarea cauzei femeilor și a fetelor și a egalității de gen presupune lucrul cu băieții, bărbații, fetele și femeile astfel încât toată lumea să înțeleagă drepturile, egalitatea și rolurile din societate. Aceasta implică, de asemenea, colaborarea cu actorii-cheie din cadrul societăților, cum ar fi cadrele didactice și liderii religioși și cei de la nivelul comunității, în vederea eradicării discriminării împotriva fetelor și femeilor.

UE și statele sale membre se vor asigura că perspectiva de gen este integrată sistematic în toate politicile ca o contribuție esențială la realizarea cu succes a ODD. Își vor accelera eforturile în vederea realizării egalității de gen și a autonomizării femeilor, prin consolidarea parteneriatelor cu părți interesate multiple, consolidarea introducerii dimensiunii de gen în procesul bugetar și în procesul de planificare și asigurarea participării active a femeilor și a organizațiilor de femei în procesul de luare a deciziilor.

35. Cultura este atât un catalizator al dezvoltării, cât și un element important al acesteia și poate facilita incluziunea socială, libertatea de exprimare, construirea identității, emanciparea civilă și prevenirea conflictelor, consolidând în același timp creșterea economică. Subliniind că UE este călăuzită de universalitatea, indivizibilitatea, intercorelarea și interdependența tuturor drepturilor omului, UE și statele sale membre vor promova dialogul și cooperarea interculturale și diversitatea culturală și vor proteja patrimoniul cultural, vor stimula industriile culturale și creative și vor sprijini politicile culturale în cazurile în care acestea ar putea contribui la realizarea unei dezvoltări durabile, luând în considerare circumstanțele locale.
36. UE și statele sale membre vor acționa pentru a reduce inegalitatea în ceea ce privește perspectivele și pentru a promova oportunități egale pentru toți. În acest fel, vor sprijini în mod direct cele mai sărace și mai vulnerabile segmente ale societății și vor contribui totodată la promovarea unei creșteri mai favorabile incluziunii și mai durabile, care să nu compromită capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile. Creșterea economică este de durată și aduce mai multe beneficii populațiilor celor mai sărace atunci când este favorabilă incluziunii. Pentru a combate inegalitățile economice și sociale în creștere, UE și statele sale membre vor sprijini căile naționale de dezvoltare care maximizează rezultatele și impactul social pozitiv. Vor colabora cu țările partenere pentru a promova o impozitare progresivă și politici publice redistributive care să acorde atenția cuvenită distribuirii mai echitabile a beneficiilor creșterii economice, creării de bogăție și locurilor de muncă decente, precum și îmbunătățirii accesului la factorii de producție, cum ar fi terenurile sau finanțarea și capitalul uman.
37. Pentru combaterea inegalității, UE și statele sale membre vor sprijini totodată dezvoltarea unor sisteme de protecție socială eficiente, sustenabile și echitabile, pentru garantarea venitului de bază, împiedicarea revenirii în situație de sărăcie extremă și sporirea rezilienței. Vor evalua factorii determinanți ai inegalităților economice și sociale și tendințele de la nivelul acestora și își vor consolida instrumentele și abordările pentru a acționa cu eficacitate sporită în ceea ce privește abordarea inegalității. UE și statele sale membre vor integra reducerea inegalităților în cadrul cooperării lor pentru dezvoltare și vor sprijini practicile sociale inovatoare.
38. UE și statele sale membre vor consolida capacitatea de reziliență, în special cea a populațiilor vulnerabile, în fața șocurilor de mediu și economice, a dezastrelor naturale și a celor provocate de om, a conflictelor, precum și a amenințărilor globale la adresa sănătății. Vor integra în mod sistematic reziliența în acțiunile lor asigurându-se că persoanele, comunitățile, instituțiile și țările se pot pregăti mai bine, rezista, adapta și redresa rapid în urma unor situații de criză și de șoc, fără a compromite perspectivele de dezvoltare pe termen lung. Acest lucru va fi, de asemenea, efectuat în timpul procesului de redresare, reabilitare și reconstrucție postdezastru. Trebuie asigurate o cooperare mai strânsă și realizarea de acțiuni complementare între actorii din domeniul dezvoltării și cel umanitar, pe baza unei analize comune a riscurilor și vulnerabilităților.

39. Migrația este un fenomen complex, global, de lungă durată, care necesită o reacție politică atent planificată, echilibrată, bazată pe date concrete și durabilă, care să respecte competențele naționale și, în special, să nu afecteze dreptul statelor membre, în temeiul articolului 79 alineatul (5) din TFUE, de a stabili volumul admiterii pe teritoriul acestora a resortisanților unor țări terțe, provenind din țări terțe, în căutarea unui loc de muncă. Migrația și mobilitatea bine gestionate pot aduce contribuții pozitive la creșterea favorabilă incluziunii și la dezvoltarea durabilă. Migrația și mobilitatea legale pot aduce beneficii prin transferul de cunoștințe, competențe și de capacitate de producție migranților înșiși, familiilor lor și țărilor de origine și de destinație. În același timp, migrația neregulamentară poate genera provocări majore și are un impact negativ asupra țărilor de origine, de tranzit și de destinație. Migrația a devenit o chestiune din ce în ce mai presantă atât pentru țările în curs de dezvoltare, cât și pentru cele dezvoltate. În unele situații, populațiilor migrante li se neagă drepturile omului și accesul la sănătate și educație, acestea riscând să devină victime ale muncii forțate și ale traficului de ființe umane. O implicare mai intensă va contribui la facilitarea migrației și mobilității sigure, ordonate, legale și responsabile a persoanelor, inclusiv prin punerea în aplicare a unor politici în materie de migrație planificate și bine gestionate.
40. Abordarea migrației se intersectează cu numeroase domenii de politică, printre care dezvoltarea, buna guvernare, securitatea, drepturile omului, ocuparea forței de muncă, sănătatea, educația, agricultura, securitatea alimentară, protecția socială și mediul, inclusiv schimbările climatice. Prin abordarea bazată pe cadrul de parteneriat, UE și statele sale membre vor aborda în mod cuprinzător multiplele aspecte ale migrației și strămutării forțate, inclusiv traficul și introducerea ilegală de ființe umane, gestionarea frontierelor, remiterile, abordarea cauzelor profunde, protecția internațională, precum și returnarea, readmisia și reintegrarea, având la bază răspunderea reciprocă și îndeplinirea pe deplin a obligațiilor din domeniul umanitar și al drepturilor omului. UE și statele sale membre vor adopta o abordare mai coordonată, holistică și structurată a migrației, pentru a maximiza sinergiile și a aplica efectul de levier necesar prin utilizarea tuturor politicilor și instrumentelor UE relevante, inclusiv dezvoltarea și comerțul. Prin aceste eforturi intensificate, UE și statele sale membre vor sprijini în mod activ punerea în aplicare în continuare a planului de acțiune comun de la Valletta din 2015 și elaborarea pactelor globale privind migrația și refugiații ale ONU, astfel cum s-a solicitat în Declarația de la New York pentru refugiați și migranți din 2016.
41. Prin politica de dezvoltare, UE și statele sale membre vor aborda cauzele profunde ale migrației neregulate și, printre altele, vor contribui la integrarea durabilă a migranților în țările gazdă și în comunitățile gazdă și vor contribui la integrarea socioeconomică reușită a migranților care se întorc în țările lor de origine sau de tranzit. Aceasta va include promovarea investițiilor, a comerțului și a inovării în țările partenere pentru a stimula creșterea economică și oportunitățile de angajare, inclusiv prin implicarea diasporei, susținerea sistemelor sociale și de educație, precum și colaborarea cu parteneri din sectorul privat și cu alte entități pentru reducerea costurilor asociate remiterilor și promovarea transferurilor mai rapide, mai ieftine și mai sigure atât în țările de origine, cât și în țările de destinație, valorificând astfel potențialul lor de dezvoltare.

Mobilitatea și migrația

Agenda 2030 recunoaște în mod clar contribuția pozitivă a migrației și a mobilității la creșterea economică favorabilă incluziunii și la dezvoltarea durabilă. Migranții sunt vectori importanți ai economiei globale, în special prin remiterile efectuate de aceștia. Abordarea migrației sub toate formele sale, legale sau neregulate, necesită intervenții, politici și cadre juridice transsectoriale atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, astfel încât să răspundă nevoilor migranților și ale populațiilor-gazdă și să le garanteze siguranța. Este recunoscut faptul că în țările în curs de dezvoltare există un număr deosebit de ridicat de provocări. În acest sens, s-au înregistrat progrese semnificative la reuniunea la nivel înalt de la Valletta, din noiembrie 2015, odată cu adoptarea unui plan de acțiune ambițios.

UE și statele sale membre își vor intensifica eforturile pentru a aborda cauzele profunde ale migrației neregulate și ale strămutării forțate și pentru a promova o gestionare mai bună a migrației în țările partenere sub toate aspectele sale. Vor consolida migrația drept componentă-cheie a dialogului de politică externă a UE, inclusiv prin elaborarea de răspunsuri adaptate și prin consolidarea parteneriatelor în mod transparent și democratic.

42. UE și statele sale membre vor promova demnitatea și reziliența persoanelor strămutate forțat pe termen lung și integrarea acestora în viața economică și socială a țărilor gazdă și a comunităților gazdă, recunoscând faptul că, pentru reziliență și pentru refacerea vieții, capacitățile populațiilor strămutate constituie un avantaj portabil esențial, reprezentând, totodată, o contribuție adusă comunităților gazdă. UE și statele sale membre vor aplica o abordare bazată pe drepturi, acordând o atenție deosebită femeilor, minorilor însoțiți și neînsoțiți, precum și altor persoane

extrem de vulnerabile. Vor proteja structurile sociale pe termen lung, prin integrarea persoanelor în situație de strămutare prelungită în planificarea dezvoltării pe scară mai largă, inclusiv prin acordarea accesului la educație și la locuri de muncă decente.

2.2. Planeta – protecția mediului, gestionarea resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice

43. Bunăstarea umană și societățile reziliente depind de un mediu sănătos și de ecosisteme funcționale. Degradarea mediului, schimbările climatice, fenomenele meteorologice extreme, precum și catastrofele naturale sau provocate de om pot diminua realizările în materie de dezvoltare și progresul economic, mai ales în cazul celor săraci. Aceasta poate crește vulnerabilitatea și nevoile, poate pune în pericol stabilitatea și pacea și poate cauza o migrație pe scară largă. În plus față de acțiunile specifice, aspectele de mediu trebuie integrate în toate sectoarele cooperării pentru dezvoltare, inclusiv prin acțiuni preventive. UE și statele sale membre vor promova eficiența resurselor și consumul și producția durabilă, inclusiv gestionarea durabilă a substanțelor chimice și a deșeurilor, pentru a decupla creșterea economică de degradarea mediului și pentru a permite tranziția către o economie circulară. Un sector privat responsabil și punerea sistematică în aplicare a principiului „poluatorul plătește” vor fi, de asemenea, esențiale pentru reușită. UE și statele sale membre vor contribui la consolidarea capacităților pentru a integra în strategiile de dezvoltare naționale și locale durabilitatea mediului, obiectivele legate de schimbările climatice și promovarea creșterii economice ecologice. De asemenea, vor valorifica mai bine știința, tehnologia și inovarea în vederea promovării durabilității mediului și vor susține utilizarea de către parteneri a datelor și informațiilor cuprinzătoare disponibile prin intermediul programelor de observare a Pământului de la nivel european și internațional, pentru a sprijini un proces decizional bazat pe probe, care să țină seama de starea mediului.
44. UE și statele sale membre vor sprijini conservarea și gestionarea durabilă și utilizarea resurselor naturale, precum și conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității și a ecosistemelor, inclusiv a pădurilor, a oceanelor, a zonelor de coastă, a bazinelor hidrografice și a altor ecosisteme pentru furnizarea de servicii ecosistemice. În conformitate cu angajamentele internaționale, vor combate exploatarea forestieră ilegală și comerțul asociat acesteia, degradarea terenurilor și pădurilor, desertificarea, seceta și declinul biodiversității. Vor promova beneficiile conexe obținute din gestionarea durabilă, inclusiv sporirea rezilienței la schimbările climatice și adaptarea la acestea. Vor consolida integrarea durabilității în toate sectoarele cooperării și vor scoate mai mult în evidență problemele de mediu în dialogurile cu partenerii. UE și statele sale membre vor promova recurgerea la contabilizarea capitalului natural. Vor susține o mai bună guvernanta și consolidarea capacităților pentru gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv măsurile de prevenire a exploatării ilegale a pădurilor. De asemenea, vor promova implicarea părților interesate de la nivel local și respectarea drepturilor tuturor persoanelor, inclusiv ale comunităților indigene și locale. Vor aborda braconajul faunei sălbatice, comerțul ilegal cu animale sălbatice și cu lemn, precum și exploatarea ilegală a altor resurse naturale. Pentru a obține oceane sănătoase și productive, vor promova protecția și refacerea ecosistemelor marine, gestionarea durabilă a resurselor oceanice și pescuitul durabil, inclusiv prin îmbunătățirea guvernantei oceanelor și prin dezvoltarea economiei albastre.
45. UE și statele sale membre vor integra aspectele legate de mediu și de schimbările climatice în toate strategiile lor de cooperare pentru dezvoltare, inclusiv prin promovarea unui echilibru sănătos între atenuare și adaptare. Vor pune în aplicare Agenda 2030 și Acordul de la Paris privind schimbările climatice prin acțiuni coordonate și coerente și vor maximiza sinergiile. Vor sprijini strategiile naționale, inclusiv planificarea și programarea interguvernamentală, care promovează reziliența, reduc riscurile asociate schimbărilor climatice și contribuie la reducerea emisiilor, în concordanță cu procesul de punere în aplicare a contribuțiilor stabilite la nivel național (CSN), ținând seama de provocările cu care se confruntă țările în curs de dezvoltare, în special țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare (SIDS). Vor contribui la apariția unor campioni locali în materie de climă și vor difuza și extinde în mod activ proiecte de bune practici, inclusiv prin sprijinirea unor platforme reunind mai multe părți interesate. Caracterul juridic obligatoriu al Acordului de la Paris și cerința de a pregăti CSN pot, de asemenea, să impulsioneze planificarea la nivel național privind dezvoltarea în contextul Agendei 2030.

Energia durabilă și schimbările climatice

Energia este un catalizator extrem de important pentru dezvoltare și este esențială în identificarea soluțiilor pentru o planetă durabilă. Țările în curs de dezvoltare au nevoie de energie pentru a promova creșterea favorabilă incluziunii și a îmbunătăți în continuare nivelurile de trai. Investițiile în energie durabilă pot asigura și spori accesul la apă curată, la gătitul curat, la educație și asistență medicală și, de asemenea, pot crea locuri de muncă și sprijini întreprinderile locale într-un mod ecologic.

UE și statele sale membre vor urmări trei obiective principale interconectate: abordarea lipsei accesului la energie; sporirea eficienței energetice și a producerii energiei din surse regenerabile pentru realizarea unui echilibru durabil între producția și consumul de energie; și contribuția la combaterea la nivel mondial a schimbărilor climatice, în conformitate cu Acordul de la Paris și cu NDC aferente prezentate de părți. UE și statele sale membre vor aborda sărăcia energetică, contribuind la accesul universal la servicii energetice care sunt accesibile, moderne, fiabile și durabile, cu un accent puternic pe energia regenerabilă și pe eficiența energetică. Energia curată și regenerabilă poate fi asigurată prin soluții în afara rețelelor sau prin minirețele, sub responsabilitatea comunității, permițând accesul la energie în regiunile rurale.

UE și statele sale membre vor promova, de asemenea, eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili care dăunează mediului, piețele de energie stabile și transparente, precum și instalarea de rețele inteligente și utilizarea de tehnologii digitale pentru gestionarea durabilă a energiei. Această strategie îmbunătățită va merge mână în mână cu continuarea eforturilor UE în concordanță cu poziția sa de lider global în ceea ce privește combaterea schimbărilor climatice și sprijinirea țărilor terțe să combată schimbările climatice și să efectueze tranziția către economii rezistente la schimbările climatice, cu emisii reduse.

46. Amploarea investițiilor financiare necesare pentru asigurarea accesului universal la servicii energetice sigure și curate necesită implicarea multor actori. UE și statele sale membre își vor intensifica cooperarea cu toate părțile interesate, inclusiv cu sectorul privat, cu privire la gestionarea cererii de energie, eficiența energetică, generarea de energie din surse regenerabile și dezvoltarea și transferul de tehnologii curate. Vor sprijini îmbunătățirea cadrelor de reglementare propice unui sector al energiei sustenabil și competitiv și obținerii de finanțare privată. Vor atrage fonduri suplimentare din diverse surse, inclusiv din sectorul privat și prin inițiative și instrumente de finanțare inovatoare. Sprijinul pentru Africa și vecinătatea UE în această tranziție energetică va face parte din cadrul care favorizează uniunea energetică a UE.

2.3. Prosperitate – creșterea economică favorabilă incluziunii și durabilă și crearea de locuri de muncă

47. Crearea de locuri de muncă decente, în special pentru femei și tineri, este esențială pentru o creștere durabilă și favorabilă incluziunii. Prosperitatea împărtășită și creșterea economică sunt factori-cheie care contribuie la asigurarea bunăstării și demnității umane. Creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii dă naștere rezilienței pe termen lung în țările partenere, prin crearea de oportunități pentru grupurile vulnerabile ale populației și persoanele expuse la riscuri, de a participa și de a beneficia de bunăstare și crearea de locuri de muncă decente. UE și statele sale membre vor promova o transformare economică care să creeze locuri de muncă decente, să sporească capacitatea de producție, să genereze suficiente venituri pentru serviciile publice și protecția socială, precum și să favorizeze lanțurile valorice durabile și diversificarea, inclusiv industrializarea durabilă. Aceasta include promovarea de modele de producție și de consum durabile în economia circulară, inclusiv promovarea ciclurilor bazate pe materiale netoxice, a eficienței utilizării resurselor și a transformării în direcția emisiilor reduse de dioxid de carbon și a rezilienței la schimbările climatice.
48. UE și statele sale membre recunosc rolul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii (MIMM) ca fiind catalizatori ai dezvoltării durabile, precum și actori esențiali în combaterea sărăciei. MIMM sunt motoare ale creșterii, ocupării forței de muncă, inovării și dezvoltării sociale. UE și statele sale membre vor sprijini măsurile orientate către acțiune și inovatoare întreprinse prin intermediul politicii de dezvoltare pentru a crește gradul de implicare a MIMM în punerea în aplicare a unor acțiuni concrete de pe teren și pentru a debloca potențialul lor de transformare. Vor facilita accesul MIMM la informațiile relevante, atât în UE, cât și în țările partenere, și le vor integra în lanțurile valorice și de aprovizionare, ținând cont în același timp de deficitul de finanțare al MIMM. UE și statele sale membre vor încuraja schimburile între întreprinderi și dialogul între MIMM în UE și în țările sau regiunile partenere.

Investițiile și comerțul

Investițiile publice și private durabile reprezintă o forță motrice a dezvoltării durabile. Acestea contribuie la diversificarea economiilor, promovarea creșterii și a creării de locuri de muncă decente, furnizarea de produse și servicii inovatoare, punerea în legătură a economiilor țărilor în curs de dezvoltare cu lanțurile valorice globale și regionale, promovarea integrării regionale și a comerțului și preîntâmpinarea nevoilor sociale. Agenda 2030 și Agenda de acțiune de la Addis Abeba asigură un cadru în care investițiile responsabile pot contribui la dezvoltarea durabilă în toate dimensiunile sale.

UE și statele sale membre vor lua măsuri pentru a stimula investițiile prin combinarea finanțării pentru dezvoltare durabilă, asistență tehnică pentru dezvoltarea de proiecte sustenabile și atragerea de investitori și măsuri pentru a contribui la îmbunătățirea guvernancei economice și a mediului de afaceri, la combaterea corupției și colaborarea cu sectorul privat. UE și statele sale membre vor contribui, de asemenea, la dezvoltarea investițiilor publice și private în economia verde, rezistentă la schimbările climatice și cu emisii reduse de dioxid de carbon.

Un canal esențial pentru astfel de acțiuni va fi Planul european de investiții externe, care va include garanții pentru a reduce profilul de risc al investițiilor în țările în curs de dezvoltare și a atrage, astfel, finanțare suplimentară, în special din partea sectorului privat. Acesta va contribui la realizarea ODD, fiind astfel util pentru combaterea cauzelor profunde ale migrației neregulate.

Uniunea Europeană va continua, de asemenea, prin intermediul politicii sale comerciale să asigure faptul că țările în curs de dezvoltare, în special cele mai vulnerabile, obțin beneficii de pe urma creșterii favorabile incluziunii și a dezvoltării durabile prin intensificarea participării în integrarea regională și în sistemul comercial multilateral.

49. UE și statele sale membre vor contribui la crearea unui mediu de afaceri mai favorabil întreprinderilor în țările în curs de dezvoltare, care să respecte standardele și principiile internaționale ale drepturilor omului. Vor contribui la îmbunătățirea condițiilor pentru activitatea economică favorabilă incluziunii, promovând politici și cadre de reglementare mai durabile, drepturile omului, inclusiv standardele fundamentale de muncă și cerințele de diligență, medii de afaceri mai propice, noi modele de afaceri și creșterea capacității guvernamentale. Vor promova accesul extins la serviciile financiare și microfinanciare, inclusiv în cazul femeilor, al persoanelor sărace și al microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii. De asemenea, vor promova inițiativele din sectorul privat și întreprinderile sociale, cooperativele, femeile antreprenori și tinerii antreprenori, pentru a stimula furnizarea de servicii locale, precum și modelele de afaceri ecologice și favorabile incluziunii. UE și statele sale membre vor promova achizițiile publice durabile și transparente pentru a sprijini dezvoltarea durabilă și pentru a facilita accesul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii la achiziții publice. Investițiile din sectorul public în cercetare și inovare și cooperarea în domeniile științei și tehnologiei pot contribui, de asemenea, la deblocarea investițiilor din sectorul privat și pot stimula creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii în țările în curs de dezvoltare.
50. Spălarea banilor, corupția, fluxurile financiare ilicite, evitarea obligațiilor fiscale și evaziunea fiscală continuă să submineze dezvoltarea durabilă și afectează în mod disproporționat țările în curs de dezvoltare. UE și statele sale membre vor colabora cu țările partenere pentru a promova o impozitare progresivă, măsuri anticorupție și politici de redistribuire a cheltuielilor publice, precum și pentru a combate fluxurile financiare ilegale, astfel încât să promoveze accesul la servicii de bază de calitate pentru toți.
51. UE și statele sale membre vor combina competențele și resursele sectorului privat cu ajutorul pentru comerț, politicile și instrumentele comerciale, precum și diplomația economică. Vor promova ajutorul pentru comerț pentru a sprijini punerea în aplicare a Agendei 2030 în vederea unei mai bune abordări a nevoilor țărilor în curs de dezvoltare în materie de comerț și de capacitate de producție. Ar trebui luate în considerare atât nevoile țărilor cel mai puțin dezvoltate și ale țărilor în curs de dezvoltare fără ieșire la mare, pentru care facilitarea comerțului și infrastructura comercială constituie vectori principali ai dezvoltării, cât și nevoile SIDS.
52. UE și statele sale membre vor promova și facilita schimburile comerciale și investițiile în țările în curs de dezvoltare pentru sprijinirea dezvoltării durabile. UE va continua să promoveze comerțul și integrarea regională ca factori-cheie ai creșterii economice și ai reducerii sărăciei în țările în curs de dezvoltare. Prin punerea în aplicare a strategiei „Comerț pentru toți”, UE și statele sale membre își vor ajuta partenerii comerciali să integreze dezvoltarea durabilă la toate nivelurile politicii comerciale, inclusiv prin intermediul acordurilor de parteneriat economic. În conformitate cu angajamentele privind CPD, asistența pentru dezvoltare va fi utilizată, după caz, pentru a se asigura că dispozițiile din

cadrul acordurilor comerciale referitoare la comerț și la dezvoltarea durabilă sunt puse în aplicare și utilizate în mod eficient. UE și statele sale membre vor promova o creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii și vor ajuta țările în curs de dezvoltare să adopte modele de creștere care să țină seama de caracterul limitat al resurselor și de combaterea schimbărilor climatice. Acest lucru include promovarea lanțurilor valorice durabile și a standardelor sociale și de mediu.

53. Sectorul privat poate contribui la punerea în aplicare a Agendei 2030. UE și statele sale membre, în strânsă colaborare cu Banca Europeană de Investiții, vor promova mobilizarea resurselor private pentru dezvoltare, promovând totodată responsabilitatea sectorului privat, în zonele cu potențial semnificativ de transformare pentru dezvoltarea durabilă. Acestea includ agricultura durabilă, energia curată și sigură, gestionarea integrată a resurselor de apă, infrastructurile rezistente, sănătatea, turismul durabil, economia verde și circulară, telecomunicațiile și tehnologia digitală.
54. UE și statele sale membre vor colabora cu sectorul privat, inclusiv cu organizațiile sindicale și patronale, pentru a promova abordări responsabile, durabile și eficiente, inclusiv prin dialog social. Adoptarea într-o mai mare măsură a modelelor de afaceri și a practicilor responsabile și favorabile incluziunii de către o gamă mai largă de companii europene cu lanțuri de aprovizionare în țările în curs de dezvoltare, în parteneriat strâns cu părțile lor interesate din mediul public și privat, și promovarea comerțului echitabil, transparent și etic, inclusiv cu micii producători din țările în curs de dezvoltare, poate avea o contribuție substanțială la punerea în aplicare a Agendei 2030. Standardele privind drepturile omului asupra cărora s-a convenit la nivel internațional și angajamentele privind dezvoltarea durabilă, transparența și responsabilitatea socială a întreprinderilor trebuie să fie integrate în modele de afaceri, inclusiv pentru parteneriatele public-privat și finanțarea mixtă, printr-o serie de mijloace, cum ar fi schimbul de cele mai bune practici. Aceasta include, printre altele, asigurarea gestionării și utilizării durabile a resurselor naturale, cum ar fi minereurile și lemnul. UE și statele sale membre vor continua să susțină practicile de afaceri responsabile și gestionarea responsabilă a lanțurilor de aprovizionare, respectarea drepturilor funciare și integrarea drepturilor omului și a drepturilor lucrătorilor, integritatea financiară, precum și standardele de mediu și accesibilitatea. Vor acționa pentru a preveni abuzurile în materie de drepturi ale omului și pentru a promova principiile directe ale ONU privind afacerile și drepturile omului. Vor promova norme în domeniul muncii care asigură condiții decente de angajare și salarii decente pentru lucrători, în special cele definite de Organizația Internațională a Muncii, atât în sectorul formal, cât și în cel informal, inclusiv prin susținerea tranziției de la economia informală la cea formală și prin combaterea muncii copiilor.
55. Agricultura durabilă, alături de pescuitul și acvacultura durabile, constituie în continuare un factor determinant esențial pentru eradicarea sărăciei și dezvoltarea durabilă și sunt elemente indispensabile pentru eradicarea foametei și pentru asigurarea securității alimentare. Două treimi din populația săracă a lumii depind de agricultură pentru a-și asigura mijloacele de subsistență și o serie de țări în curs de dezvoltare rămân puternic dependente de comerțul cu un număr redus de produse de bază. Sprijinul destinat micilor proprietari, inclusiv fermelor familiale și păstorilor, este în continuare foarte important, contribuind în mod substanțial la securitatea alimentară și la combaterea eroziunii solurilor și a declinului biodiversității și creând totodată locuri de muncă. UE și statele sale membre vor sprijini îmbunătățirile de la nivelul guvernancei în ceea ce privește gestionarea durabilă a pădurilor, administrarea participativă a pășunilor, precum și accesul echitabil la proprietatea funciară, în special pentru femei, respectând drepturile populațiilor locale și ale popoarelor indigene, inclusiv utilizarea cutumiară a terenurilor și accesul la apă. Vor promova crearea de organizații și cooperative de fermieri, pentru a aborda, printre altele, o mai bună productivitate a fermelor familiale, drepturile de folosință asupra terenurilor și sistemele tradiționale de semințe bazate pe agricultori. Vor contribui la creșterea calității condițiilor sanitare și fitosanitare. UE și statele sale membre vor urmări să dezvolte piețe și lanțuri valorice agricole în țările partenere care să fie în beneficiul persoanelor sărace și să încurajeze agroindustria să creeze locuri de muncă și valoare adăugată. Aceasta va include sprijinirea integrării tinerilor și a autonomizării femeilor, precum și promovarea cercetării și a inovării. Investițiile în agricultura durabilă și în sectorul agroalimentar sunt necesare pentru diversificarea sistemelor de producție locale și regionale, prevenirea malnutriției, creșterea productivității și crearea de locuri de muncă decente fără a dăuna mediului. În multe țări în curs de dezvoltare, cu precădere în Africa, sunt necesare investiții majore din sectorul public și privat în agricultura durabilă și infrastructura conexasă. Aceste investiții și reforme ale politicilor trebuie să fie responsabile, favorabile incluziunii și în beneficiul populațiilor locale.
56. Agricultura durabilă și sistemele alimentare, inclusiv pescuitul durabil, vor trebui să satisfacă nevoile unei populații în creștere la nivel mondial, asigurându-se totodată protecția mediului înconjurător. UE și statele sale membre vor sprijini practicile agroecologice și acțiunile de reducere a pierderilor după recoltare și a risipei de alimente, precum și de protejare a solurilor, de conservare a resurselor de apă, de stopare, prevenire și inversare a despăduririlor și de

menținere a biodiversității și a ecosistemelor sănătoase. Potențialul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră al agriculturii durabile și al solurilor trebuie valorificat, iar reziliența la impactul schimbărilor climatice ar trebui să fie consolidată. UE și statele sale membre vor promova practicile durabile de pescuit și acvacultură și vor sprijini măsurile de combaterea pescuitului ilegal, a poluării marine și a efectelor produse de schimbările climatice.

57. UE și statele sale membre vor continua să sprijine tehnologiile informației și comunicațiilor în țările în curs de dezvoltare, care sunt catalizatori puternici ai creșterii economice favorabile incluziunii și ai dezvoltării durabile. În țările în curs de dezvoltare se adoptă tehnologii digitale într-un ritm fără precedent. Cu toate acestea, lipsa de conectivitate rămâne un obstacol major în calea dezvoltării în multe țări în curs de dezvoltare, cu precădere în zonele rurale și îndepărtate, în special în Africa. În plus, concurența limitată poate face adeseori ca tehnologiile digitale să fie inaccesibile, atât din punctul de vedere al costurilor, cât și din alte puncte de vedere, pentru o mare parte a populației. UE și statele sale membre vor lucra la o mai bună integrare a soluțiilor digitale în dezvoltarea și promovarea utilizării tehnologiilor digitale într-o serie de domenii prioritare (cum ar fi e-guvernarea, agricultura, educația, gestionarea apei, sănătatea și energia). Vor sprijini mediile propice pentru economia digitală, prin îmbunătățirea conectivității libere, deschise și sigure și prin eliminarea obstacolelor, pentru a valorifica pe deplin potențialul acesteia de dezvoltare durabilă. UE și statele sale membre vor sprijini antreprenoriatul digital, inclusiv pentru microîntreprinderi și IMM-uri, pentru dezvoltarea de conținut local relevant și promovarea inovării și a creării de locuri de muncă decente. Ele vor sprijini, de asemenea, competențele digitale și competențele care să asigure persoanelor, în special femeilor și persoanelor în situații vulnerabile și marginalizate, capacitatea de a promova incluziunea socială și a le facilita participarea la guvernanta democratică și economia digitală.
58. UE și statele sale membre vor sprijini proiectarea, construirea și exploatarea de infrastructuri și clădiri de calitate care să fie mai eficiente din punctul de vedere al resurselor și al energiei. Vor sprijini dezvoltarea unor rețele de mobilitate și de transport durabile, cu emisii scăzute, interconectate și sigure, precum și a altor infrastructuri reziliente și favorabile climei, cum ar fi rețelele energetice și sistemele de aprovizionare cu apă, pentru a promova accesul echitabil și la prețuri accesibile pentru toți, creșterea, comerțul și investițiile. Vor integra în mod sistematic în proiectele de infrastructură obiectivul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.
59. UE și statele sale membre reafirmă necesitatea respectării pe deplin, în țările partenere, a standardelor internaționale în materie de mediu și de securitate nucleară.
60. UE și statele sale membre vor căuta să stimuleze potențialul orașelor ca centre de creștere și inovare durabilă și favorabilă incluziunii, ținând cont de comunitățile rurale din jurul acestora și de dezvoltarea regională echilibrată. Vor promova dezvoltarea urbană durabilă și favorabilă incluziunii pentru abordarea inegalităților urbane, concentrându-se asupra persoanelor celor mai vulnerabile, inclusiv asupra celor care locuiesc în așezări improvizate și în cartierele sărace. Vor sprijini partenerii pentru îmbunătățirea furnizării serviciilor de bază și a accesului echitabil la securitate alimentară și la locuințe accesibile, decente și abordabile, precum și a calității vieții populației urbane aflate în creștere rapidă. În conformitate cu Noua agendă urbană a ONU, vor promova amenajarea durabilă a teritoriului, gestionarea echitabilă a piețelor funciare, mobilitatea urbană durabilă, precum și orașele inteligente și sigure care să fructifice oportunitățile oferite de digitizare și tehnologii. UE și statele sale membre vor promova politicile teritoriale și urbane favorabile incluziunii, echilibrate și integrate, precum și coordonarea politicilor guvernamentale pe mai multe niveluri, consolidând legăturile dintre zonele rurale și cele urbane. Vor consolida reziliența orașelor la șocuri și vor valorifica oportunitățile existente pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice.

2.4. Pacea – societăți pașnice și favorabile incluziunii, democrație, instituții eficiente și responsabile, statul de drept și drepturile omului pentru toți

61. UE și statele sale membre vor promova valorile universale ale democrației, buna guvernanta, statul de drept și drepturile omului pentru toți, deoarece acestea sunt condițiile preliminare pentru dezvoltare durabilă și stabilitate, în cadrul tuturor tipurilor de parteneriate și instrumente, în toate situațiile și în toate țările, inclusiv prin măsuri pentru dezvoltare. Vor sprijini eforturile la nivel național, adaptate la nevoile și contextul fiecărei societăți, pentru construirea unor state democratice durabile și rezistente la șocurile externe și interne și vor aborda factorii de vulnerabilitate, inclusiv inegalitatea.

Buna guvernare, democrația, statul de drept și drepturile omului

Buna guvernare, democrația și statul de drept sunt vitale pentru dezvoltarea durabilă. Statul de drept este o condiție indispensabilă pentru protecția tuturor drepturilor fundamentale. Instituțiile și sistemele de guvernare eficace care răspund nevoilor publice furnizează servicii esențiale și promovează o creștere favorabilă incluziunii, în timp ce procesele politice deschise tuturor garantează că cetățenii pot trage la răspundere funcționarii publici de la toate nivelurile.

UE și statele sale membre vor promova instituții responsabile și transparente, inclusiv parlamente naționale, și vor promova participarea la luarea deciziilor și accesul public la informații. Vor promova instanțe independente și imparțiale și vor sprijini beneficierea de o justiție echitabilă, inclusiv accesul la asistență juridică. Vor promova consolidarea capacităților pentru instituții puternice și o guvernare eficace pe mai multe niveluri, cu participarea persoanelor aflate în situații vulnerabile și a minorităților, prin parteneriate între guvernele naționale, subnaționale și locale și prin valorificarea potențialului soluțiilor digitale. Vor sprijini inițiativele de combatere a corupției și de introducere a unui grad sporit de transparență și de răspundere în ceea ce privește fondurile publice și furnizarea de servicii publice.

62. UE și statele sale membre vor sprijini un spațiu deschis și favorabil pentru societatea civilă, abordări favorabile incluziunii și transparență în procesul decizional la toate nivelurile. Vor continua să sprijine alegeri deschise tuturor, transparente și credibile, prin furnizarea de sprijin în timp util pe parcursul întregului ciclu electoral, precum și prin promovarea existenței unor partide politice democratice și responsabile și a participării active a cetățenilor de-a lungul întregului proces electoral. Misiunile UE de observare a alegerilor independente sunt un instrument important în acest sens. UE și statele sale membre vor sprijini și promova guvernarea democratică, care asigură exercitarea libertăților fundamentale, cum ar fi libertatea de gândire, de religie sau de convingere, libertatea de întrunire și de asociere, inclusiv pentru persoanele marginalizate, și care respectă drepturile universale ale omului, indiferent dacă acestea sunt civile, politice, economice, sociale sau culturale. Vor susține libertatea de exprimare și de opinie și vor oferi sprijin pentru independența și pluralismul mijloacelor de informare în masă care produc știri de calitate, bazate pe fapte și date.
63. UE și statele sale membre vor promova sisteme de justiție eficiente, transparente, independente, deschise și responsabile și vor promova accesul la justiție pentru toți – în special pentru persoanele sărace și persoanele aflate în situații vulnerabile. Aceasta cuprinde eforturi de combatere a criminalității, inclusiv a criminalității și violenței urbane, precum și eforturi de combatere a criminalității transnaționale organizate care are legătură cu traficul de arme, de droguri sau de ființe umane.
64. Sărăcia, conflictele, fragilitatea și strămutarea forțată sunt aspecte strâns interconectate și trebuie abordate într-un mod coerent și cuprinzător, inclusiv ca parte a legăturii dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării. UE și statele sale membre vor aborda cauzele primare ale acestora la toate nivelurile, de la excludere, inegalități, insecuritate alimentară, încălcarea drepturilor omului și abuzuri, impunitate și absența statului de drept, până la degradarea mediului și schimbările climatice.
65. UE și statele sale membre vor utiliza cooperarea pentru dezvoltare în cadrul ansamblului de politici și instrumente care urmăresc prevenirea, gestionarea și facilitarea soluționării conflictelor și crizelor, reducerea nevoilor umanitare și instituirea unei păci durabile și a bunei guvernare. Principalul obiectiv al cooperării pentru dezvoltare rămâne eradicarea sărăciei în toate dimensiunile acesteia și nu se va precupeți niciun efort în atingerea acestui obiectiv. UE și statele sale membre vor promova abordarea globală a conflictelor și crizelor printr-o mai bună utilizare a strategiilor de tranziție și a sistemului UE de alertă timpurie în caz de conflict, concentrându-se asupra fragilității și securității umane și recunoscând legătura dintre dezvoltare durabilă, acțiune umanitară, pace și securitate.
66. Promovarea păcii, consolidarea capacităților statului sunt esențiale pentru dezvoltarea durabilă și ar trebui să se desfășoare la toate nivelurile, de la nivel mondial la nivel local, precum și în toate etapele ciclului unui conflict, de la alertă timpurie și prevenire la intervenție în situații de criză și stabilizare. În contextul cooperării pentru dezvoltare, UE și statele sale membre pot colabora și cu actorii din sectorul securității, pentru a-și consolida capacitatea de a garanta obiectivele de dezvoltare durabilă, în special crearea unor societăți pașnice și favorabile incluziunii. UE și statele sale membre vor promova soluții comune pentru probleme de securitate și de dezvoltare, inclusiv prin sprijinirea guvernării democratice a sectorului de securitate, eficacitatea acestuia în ceea ce privește asigurarea securității umane și consolidarea capacităților. UE și statele sale membre recunosc nevoia de prevenire și de combatere a radicalizării care duce la extremism violent, inclusiv prin promovarea toleranței religioase și a dialogului

interconfesional. Ele vor continua să susțină principiul responsabilității în ceea ce privește protecția împotriva atrocităților și prevenirea acestora. În acest context, UE și statele sale membre vor continua să își intensifice cooperarea cu ONU și cu partenerii de la nivel regional și național.

67. UE și statele sale membre vor contribui la reforma sectorului de securitate, care poate contribui la instituirea unor măsuri eficiente de control democratic și de responsabilizare, la îmbunătățirea securității umane, la dezvoltarea durabilă și la eradicarea sărăciei. Reforma sectorului de securitate trebuie să fie adaptată la nevoile de securitate ale țărilor partenere și să fie bazată pe o asumare clară și durabilă a responsabilității la nivel național.
68. Țările aflate în situații de fragilitate sau afectate de conflicte necesită o atenție deosebită și o angajare internațională susținută în vederea atingerii unei dezvoltări durabile. Obiectivele de consolidare a păcii și a statului sunt esențiale pentru dezvoltarea capacității interne care să permită corelarea deplină a aspectelor economice, sociale și de mediu cu preocupările legate de securitate și dezvoltare. În cadrul asistenței pentru dezvoltare, UE și statele sale membre vor acorda o atenție deosebită statelor fragile și afectate de conflicte și le vor sprijini pe cele mai vulnerabile. Prin promovarea și protejarea drepturilor omului, a democrației, a statului de drept și a bunei guvernante, UE și statele sale membre vor contribui, în mod proactiv, la asigurarea stabilității și a securității, precum și a rezilienței. Vor integra sensibilitatea la conflict în toate activitățile lor, în scopul de a maximiza impactul pozitiv asupra păcii. UE și statele sale membre vor promova transparența, răspunderea și accesul la justiție, prin implicarea tuturor părților interesate în procesele de prevenire a conflictelor, de menținere a păcii și de consolidare a păcii. Vor sprijini justiția de tranziție prin măsuri specifice contextului, de promovare a adevărului, a justiției, a acoperirii prejudiciilor și a garanțiilor de nerepetare. Pentru stabilizare trebuie redusă disparitatea dintre soluționarea conflictelor și procesele de reformă pe termen lung și trebuie dezvoltată încrederea între guvern și populație, inclusiv prin impulsionarea furnizării de servicii. În acest context, UE și statele sale membre vor revitaliza parteneriatele cu partenerii regionali calificați. Reușita intervențiilor privind pacea și securitatea depinde, în special, de cooperarea cu actorii locali și de asumarea în comun a responsabilității pentru acest proces. Învățarea reciprocă între statele fragile și afectate de conflicte se poate dovedi utilă. UE și statele sale membre vor aborda toate aspectele prevenirii și intervenției în ceea ce privește violența sexuală și pe criterii de gen în situațiile de conflict și post-conflict și vor sprijini participarea femeilor ca agenți pozitivi la prevenirea și soluționarea conflictelor, acordarea de ajutoare, redresare și construirea unei păci durabile.
69. UE și statele sale membre vor desfășura acțiuni umanitare și cooperare pentru dezvoltare într-un mod mai coerent și complementar, contribuind astfel în mod activ la consolidarea rezilienței individuale, comunitare, la nivel de societate și de stat, abordând sărăcia extremă, prevenind și gestionând crizele, reducând vulnerabilitatea cronică și consolidând autonomia. Soluțiile durabile necesită abordări privind implicarea mai multor părți interesate, intervenții la diferite niveluri și o viziune pe termen lung. Acest lucru înseamnă consolidarea legăturii dintre acordarea de ajutoare, reabilitare și dezvoltare, inclusiv prin intermediul unui schimb aprofundat de informații, coordonarea donatorilor și analiza comună a decalajelor, riscurilor și vulnerabilităților specifice, precum și o viziune comună a priorităților strategice, cât mai curând posibil. UE și statele sale membre vor asigura implicarea într-o fază timpurie și cooperarea strânsă între actorii politici și din domeniul dezvoltării încă de la început, pentru a completa și a utiliza intervențiile în caz de urgență și intervențiile timpurii de redresare ale actorilor umanitari. Acest lucru se va realiza într-un mod care să respecte principiile umanitare, în conformitate cu dreptul internațional umanitar.
70. UE și statele sale membre își vor intensifica eforturile de consolidare a rezilienței și a capacității de adaptare la schimbări, în concordanță, printre altele, cu Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre pentru perioada 2015-2030 și cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice. Ajutorarea persoanelor și a comunităților pentru a fi mai bine pregătite, reducerea expunerii și a vulnerabilității acestora, precum și consolidarea rezilienței pentru a rezista la șocuri și dezastre și a se redresa în urma acestora sunt elemente esențiale pentru reducerea impactului negativ și evitarea pierderii de vieți omenești și de mijloace de subsistență. UE și statele sale membre vor elabora, în cadrul programelor lor de cooperare pentru dezvoltare, evaluări ale riscurilor și o analiză a deficiențelor existente. Vor continua să consolideze, de asemenea, acțiunea de pregătire pentru intervenție în cazul amenințărilor transfrontaliere la adresa sănătății, în conformitate cu Regulamentul sanitar internațional, în special prin consolidarea capacităților sistemelor de sănătate regionale și naționale și prin îmbunătățirea schimbului de informații. Bazându-se pe învățămintele desprinse din crizele din domeniul sănătății la nivel mondial, UE și statele sale membre vor continua să promoveze inițiative transsectoriale la nivel internațional, regional și local și vor plasa consolidarea sistemelor sanitare orizontale în centrul programelor de dezvoltare din domeniul sănătății.
71. Migrația, dezvoltarea durabilă și stabilitatea sunt strâns interconectate. UE și statele sale membre s-au angajat să întreprindă o acțiune coordonată pentru a aborda cauzele profunde ale migrației neregulate și ale strămutării forțate, cum ar fi conflictele, fragilitatea statală, situațiile de insecuritate și de marginalizare, sărăcia, insecuritatea alimentară, inegalitățile și discriminarea, precum și degradarea mediului, inclusiv schimbările climatice. Vor promova

drepturile omului și demnitatea popoarelor, consolidarea democrației, buna guvernare și statul de drept, incluziunea și coeziunea socială, oportunitățile economice cu locuri de muncă decente, prin întreprinderi orientate către oameni, și spațiul politic pentru societatea civilă. De asemenea, vor lupta împotriva introducerii ilegale de migranți și a traficului de ființe umane, care constituie surse de instabilitate. Crearea de parteneriate solide cu țările de origine, de tranzit și de destinație, cu politici susținute, pe termen lung, care să abordeze diferitele dimensiuni ale provocării, este esențială.

3. PARTENERIAT – UE, FORȚA PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A AGENDEI 2030

72. Deși recunoaștem că fiecare țară poartă responsabilitatea principală pentru propria dezvoltare economică și socială, Agenda 2030 trebuie pusă în aplicare de către toate țările și toate părțile implicate care acționează în cadrul parteneriatului. Peisajul procesului de dezvoltare se extinde, ajungând să cuprindă mai mulți actori și actori noi. Parlamentele, partidele politice, autoritățile regionale și locale, instituțiile de cercetare, organizațiile filantropice, cooperativele, sectorul privat și societatea civilă au devenit parteneri esențiali pentru a ajunge la persoanele cele mai vulnerabile și marginalizate. Promovarea și apărarea unui spațiu în care acești actori în materie de dezvoltare să poată opera în condiții de siguranță este esențială pentru realizarea unei dezvoltări durabile.

3.1. O mai bună colaborare

73. Ca răspuns la provocările globale, UE și statele sale membre vor îmbunătăți în continuare modul în care acestea își pun în aplicare cooperarea, inclusiv printr-o mai bună colaborare, ținând seama de avantajele comparative ale fiecăruia. Aceasta include îmbunătățirea eficacității și a impactului printr-o mai bună coordonare și coerență, prin aplicarea principiilor eficacității dezvoltării și prin punerea în aplicare a cooperării pentru dezvoltare ca o parte din ansamblul acțiunilor interne și externe pentru promovarea punerii în aplicare a Agendei 2030. Pentru a fi mai eficientă în urmărirea obiectivelor sale, și în concordanță cu scopul primordial de a eradica sărăcia, politica de dezvoltare a UE ar trebui să fie adaptabilă și capabilă să se adapteze la necesitățile, crizele și prioritățile aflate în continuă schimbare.
74. UE și statele sale membre vor coordona și vor dezvolta poziții comune în cadrul forurilor internaționale cu privire la toate aspectele legate politica de dezvoltare. Acest lucru va spori influența colectivă a UE și a statelor membre și va contribui la creșterea eficacității discuțiilor multilaterale.
75. La nivel național, UE și statele sale membre vor consolida programarea în comun în cadrul cooperării pentru dezvoltare pentru a spori impactul lor colectiv, prin reunirea resurselor și a capacităților proprii. Programarea în comun ar trebui să fie promovată și consolidată, păstrându-i-se totodată caracterul voluntar și incluziv, flexibilitatea și adaptabilitatea la contextul național, și să permită înlocuirea documentelor de programare ale UE și ale statelor membre cu documente de programare în comun ale UE. Implicarea, asumarea și responsabilizarea la nivelul țărilor partenere sunt esențiale în cadrul acestui proces. Programarea în comun ar trebui să fie în conformitate cu strategia de dezvoltare a țării partenere și aliniată la prioritățile de dezvoltare ale țării partenere. UE și statele sale membre vor acționa împreună pentru a elabora răspunsuri strategice bazate pe cunoștințe comune, valoarea adăugată, învățămintele desprinse și analiza comună a contextului țării respective, inclusiv sărăcia și sustenabilitatea, precum și relațiile generale ale țării cu UE. În acest sens, UE și statele sale membre vor ține seama de mijloacele disponibile pentru finanțarea dezvoltării, în conformitate cu Agenda de acțiune de la Addis Abeba. UE și statele sale membre vor continua, de asemenea, coordonarea consolidată și sinergiile în țările fragile și afectate de conflicte, inclusiv prin procese de programare în comun și analize comune a conflictelor. Aceasta va contribui inclusiv la noul acord privind implicarea în statele fragile.
76. Utilizarea sporită a acțiunilor de intervenție comună a UE care decurg din programarea în comun a UE poate asigura un impact și o vizibilitate sporite pentru UE și pentru statele sale membre la fața locului. Această abordare va contribui la punerea în comun a resurselor, va reduce fragmentarea și va spori eficacitatea. Cadrele comune de monitorizare și ale rezultatelor vor fi elemente esențiale ale intervenției comune pentru a menține impulsul generat, a fundamenta dialogul și a consolida răspunderea reciprocă. Ar trebui ca programarea în comun să fie deschisă și altor donatori și actori internaționali relevanți, atunci când reprezentanțele UE și ale statelor membre estimează acest lucru ca fiind oportun la nivel național.
77. UE și statele sale membre vor căuta, de asemenea, să ofere sprijin țărilor partenere printr-o punere în aplicare în comun ori de câte ori este cazul. Punerea în aplicare în comun constituie o modalitate de a promova un sprijin din partea UE mai coerent, mai eficient și mai coordonat, pe baza unor obiective comune din anumite sectoare sau a unor teme transsectoriale specifice și adaptate la contextele naționale. Punerea în aplicare în comun se va sprijini pe analize comune, va ține cont de toate resursele disponibile și va fi monitorizată și evaluată în comun. Punerea în aplicare în comun poate avea loc la nivel național, regional sau internațional și poate fi legată de alte domenii de acțiune externă, după caz.

78. Punerea în aplicare în comun va fi incluzivă și deschisă tuturor partenerilor UE care sunt de acord și pot contribui la o viziune comună, inclusiv agențiilor statelor membre și instituțiilor lor financiare care acordă finanțare pentru dezvoltare, sectorului privat, societății civile și mediului academic. Aici ar putea fi incluse, dacă se consideră relevant, și alte guverne care împărtășesc aceeași viziune, Organizația Națiunilor Unite și alte organizații internaționale și regionale, precum și instituții financiare. Punerea în aplicare în comun poate implica diverse modalități financiare, de exemplu cofinanțare sau cooperare delegată, precum și mijloace de punere în aplicare nefinanciare, și ar trebui să valorifice avantajele comparative ale diferiților actori și schimbul de bune practici. În acest context, UE și statele sale membre vor continua să fructifice și să împărtășească experiențele tuturor statelor membre, inclusiv experiența în materie de tranziție.
79. Programarea dezvoltării pe o bază tematică sau geografică va urmări o abordare multianuală. În cadrul cooperării lor pentru dezvoltare, UE și statele sale membre vor face uz de modalități diferite și complementare (cum ar fi ajutor pentru proiecte, sprijin pentru programele sectoriale, sprijin sectorial și bugetar general) și de moduri de acordare a ajutorului (inclusiv înfrățire, asistență tehnică și consolidare a capacităților), în concordanță cu ceea ce este cel mai adecvat în fiecare țară, în funcție de nevoile și capacitățile țării și de performanța acesteia, ținând cont de situațiile concrete.
80. Acolo unde este cazul, UE și statele sale membre vor căuta de asemenea oportunități de a-și pune în comun resursele și de a aplica un proces decizional și de punere în aplicare rapid și flexibil, pentru a maximiza impactul, eficacitatea și vizibilitatea cooperării pentru dezvoltare a UE în vederea realizării ODD, prin inițiative, în special fondurile fiduciare ale UE, folosite pentru acțiuni de urgență, posteroare urgenței sau tematice, care pot oferi oportunități pentru o acțiune comună eficientă a UE, a statelor membre și a altor parteneri din domeniul dezvoltării. Acestea ar trebui să ofere eficiență administrativă și valoare adăugată și ar trebui să fie incluzive, implicând toți donatorii, inclusiv donatorii mici. Comisia va asigura transparența, furnizând, printre altele, informații periodice către Parlamentul European și Consiliu, precum și prin implicarea corespunzătoare a acestora în structurile de guvernare relevante, în conformitate cu legislația UE aplicabilă. Fondurile fiduciare vor aplica toate principiile eficacității dezvoltării și vor fi coerente cu prioritățile de dezvoltare pe termen lung, cu strategiile naționale și cu strategiile de țară ale UE, precum și cu alte instrumente și programe.
81. Activitatea coordonată a UE și a statelor sale membre privind sprijinul bugetar va contribui la promovarea eforturilor de punere în aplicare a ODD în țările partenere, la îmbunătățirea gestionării macroeconomice și a finanțelor publice, precum și la îmbunătățirea mediului de afaceri. Sprijinul bugetar, atunci când este aplicabil și împreună cu cei care doresc să participe, va fi utilizat pentru a consolida parteneriatul, dialogul politic, asumarea în comun a responsabilității la nivel național și a responsabilității reciproce cu țările în curs de dezvoltare, pe baza unor principii, obiective și interese comune și ca răspuns la contextele politice, economice și sociale ale țărilor partenere. Sprijinul bugetar va fi aplicat în concordanță cu principiile eficacității dezvoltării, acolo unde sunt îndeplinite condițiile și există sisteme eficiente de control al guvernării, și va fi însoțit de dezvoltarea capacităților și de transfer de cunoștințe și expertiză. Acesta va completa astfel eforturile țărilor în curs de dezvoltare de a colecta mai mult și de a cheltui mai bine în vederea susținerii dezvoltării durabile, precum și de a promova creșterea economică favorabilă incluziunii și crearea de locuri de muncă, eradicarea sărăciei, reducerea inegalităților și societățile pașnice. Sprijinul bugetar poate contribui totodată la abordarea cauzelor fragilității și la promovarea stabilității și a construcției statale în țări aflate în situații fragile sau în tranziție.
82. Finanțarea mixtă prin granturi și împrumuturi, ca modalitate de a obține finanțare privată suplimentară, constituie un alt instrument important pentru punerea în aplicare a Agendei 2030. Finanțarea mixtă acoperă toate regiunile de cooperare externă a UE, în sectoare printre care se numără energia, transporturile și infrastructura de alimentare cu apă, sprijinul pentru întreprinderile mici și mijlocii, sectoarele sociale și mediul. Va fi necesar ca sectorul privat să se implice mai mult, prin utilizarea unor instrumente financiare inovatoare pentru a contribui la atragerea mai multor fonduri private pentru dezvoltarea durabilă, inclusiv pentru acțiuni de combatere a schimbărilor climatice. Prin asigurarea aditivității și concentrarea asupra relevanței, această finanțare mixtă va fi utilizată pentru a îmbunătăți eficacitatea și pentru a aborda disfuncționalitățile pieței, limitând, în același timp, denaturările pieței. Activitățile de finanțare mixtă vor promova responsabilitatea socială a întreprinderilor, inclusiv prin punerea în aplicare a orientărilor, principiilor și instrumentelor relevante asupra cărora s-a convenit la nivel internațional. Finanțarea mixtă este o componentă majoră a Planului european de investiții externe. Parteneriatul strâns cu Banca Europeană de Investiții (BEI) și cu alte instituții financiare ale statelor membre va constitui o particularitate esențială a activităților de finanțare mixtă ale UE. Vor fi implicate și alte instituții financiare internaționale.

3.2. Încurajarea unor parteneriate în care sunt implicate mai multe părți interesate, mai puternice și mai incluzive

83. Parteneriatele mai puternice constituie elementul central al abordării UE cu privire la punerea în aplicare a ODD. UE și statele sale membre vor colabora mai strâns cu toți ceilalți actori relevanți pentru a promova punerea în aplicare a Agendei 2030 și a consolida capacitatea acestora de asumare democratică a responsabilității. Parlamentele și partidele politice, precum și autoritățile regionale și locale trebuie să își joace pe deplin rolurile lor respective, inclusiv rolul lor de control, alături de guvernele naționale, și trebuie să participe în mod activ la procesul decizional. Aceasta include, de asemenea, rolul important al parlamentelor naționale și regionale în legislație, aprobarea bugetelor și tragerea la răspundere a guvernelor.
84. Guvernele naționale sunt principalii responsabili pentru punerea în aplicare a Agendei 2030. În legătură cu țările partenere, UE și statele sale membre vor pune un accent reînnoit pe asumarea responsabilității la nivel național, pe parteneriat și pe dialog pentru a contribui la sporirea eficacității. Vor oferi sprijin pentru o planificare cuprinzătoare și favorabilă incluziunii în țările în curs de dezvoltare, care își are originea în strategii de dezvoltare de la nivel național și subnațional, programe și bugete. Vor promova dialoguri guvernamentale deschise cu toate părțile interesate în procesul de luare a deciziilor, planificare, punere în aplicare și revizuire. Astfel de procese vor ajuta guvernele naționale să evalueze mijloacele de punere în aplicare disponibile, să identifice deficiențele și să selecteze domeniile adecvate pentru dezvoltare și alte acțiuni de cooperare internațională.
85. Unele dintre scopurile fundamentale vor fi de a consolida capacitățile țărilor în curs de dezvoltare în vederea punerii în aplicare a Agendei 2030 la nivel local, regional și național, de a încuraja mediile de politică favorabile, în special pentru cele mai marginalizate comunități, și de a sprijini acumularea de cunoștințe și schimbul de cunoștințe. Aceasta va include sprijin pentru mobilizarea și utilizarea eficace a finanțării publice interne, care reprezintă, de departe, cea mai mare și mai stabilă sursă de finanțare a dezvoltării durabile. Aceasta va include, de asemenea, promovarea sistemelor de e-guvernare pentru colectarea eficientă a impozitelor și a transparenței în utilizarea fondurilor publice. UE și statele sale membre vor susține consolidarea capacităților pentru cadrele de monitorizare naționale, pentru colectarea, dezagregarea și analiza unor date de calitate, inclusiv prin intermediul instrumentelor de monitorizare digitală, precum și pentru coerența politicilor în vederea dezvoltării durabile.
86. Realizarea majorității ODD depinde în mod hotărâtor de implicarea activă a autorităților locale și regionale. UE și statele sale membre vor sprijini reformele privind transparența, responsabilitatea și descentralizarea, acolo unde este cazul, pentru a asigura o mai bună guvernanta a autorităților locale și regionale și un impact mai bun asupra dezvoltării și pentru a aborda mai bine inegalitățile din interiorul țărilor. Vor sprijini procesele prin care se urmărește o interacțiune eficace între cetățeni și autoritățile locale în toate etapele de planificare și de punere în aplicare a politicilor și vor consolida cooperarea cu autoritățile locale și celelalte autorități de la nivel subnațional, inclusiv prin intermediul cooperării descentralizate.
87. Punerea în aplicare reușită a Agendei 2030 presupune, de asemenea, crearea unor parteneriate mai puternice, care să depășească nivelul guvernamental. UE și statele sale membre vor extinde parteneriatele cu sectorul privat, cu societatea civilă, inclusiv cu sindicatele și organizațiile patronale, cu organizațiile multilaterale și regionale, cu mediul academic, cu grupurile din diaspora și cu alte părți interesate relevante. Vor continua să sprijine consolidarea capacităților în cazul acestor actori, pentru a le permite să se implice pe deplin în conceperea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea strategiilor de dezvoltare durabilă.
88. UE și statele sale membre își vor consolida parteneriatele cu organizațiile societății civile (OSC) pentru a sprijini dezvoltarea durabilă. Vor promova medii propice pentru organizațiile societății civile, în care acestea să poată funcționa, cu participare publică deplină, pentru a le permite să își îndeplinească rolurile în mod independent în ceea ce privește sensibilizarea, punerea în aplicare și promovarea schimbării, în domeniul educației pentru dezvoltare și al acțiunilor de sensibilizare, precum și în monitorizarea și tragerea la răspundere a autorităților. Vor sprijini angajamentele organizațiilor societății civile în vederea asigurării unei cooperări pentru dezvoltare eficace, transparente, responsabile și orientate spre rezultate.
89. UE și statele sale membre recunosc rolul-cheie al sectorului privat ca motor pentru dezvoltarea durabilă pe termen lung, precum și necesitatea de a stabili legături cu acesta prin intermediul dialogului structurat și al unor obiective comune de dezvoltare. UE și statele sale membre vor elabora acorduri practice de parteneriat caracterizate prin colaborare, transparență și deschidere pentru întreprinderi și cetățeni, precum și pentru participarea altor părți interesate. Vor sprijini practicile economice durabile și etice și vor crea stimulente pentru investițiile sectorului privat în dezvoltarea durabilă globală.

90. UE și statele sale membre își vor consolida parteneriatele cu organizațiile multilaterale, inclusiv sistemul Organizației Națiunilor Unite, Fondul Monetar Internațional, Grupul Băncii Mondiale, băncile regionale de dezvoltare, G7, G20, OCDE și alte instituții multilaterale și regionale. Le vor încuraja să-și alinieze activitățile de planificare strategică și cele operaționale cu Agenda 2030 și să promoveze sprijinul coordonat și reciproc pentru punerea în aplicare a acestora, în deplină conformitate cu strategiile naționale de dezvoltare durabilă. Pentru a îmbunătăți eficacitatea sistemului ONU și al sistemului acesteia de dezvoltare, UE și statele sale membre vor promova reforma și sinergiile în cadrul ONU, atât la nivelul sediului central, cât și la nivel de țară, cu scopul de a face ca sistemul ONU să acționeze unitar. UE și statele sale membre vor promova participarea țărilor în curs de dezvoltare la activitățile de guvernare ale organizațiilor multilaterale.

3.3. Adaptarea parteneriatelor pentru dezvoltare pentru a reflecta capacitățile și nevoile

91. Cooperarea pentru dezvoltare va continua să fie specifică la nivel de țară sau de regiune, bazată pe nevoile, strategiile, prioritățile și resursele partenerilor. UE și statele sale membre vor coopera cu țările în curs de dezvoltare prin modalități din ce în ce mai diversificate și adaptate. Parteneriatele ar trebui să integreze cooperarea și asistența financiară pentru dezvoltare, dar să includă și o serie de strategii, politici și instrumente care să reflecte varietatea tot mai mare de circumstanțe din țările în curs de dezvoltare.
92. Respectând pe deplin prioritățile fiecărui stat membru, cooperarea pentru dezvoltare a UE și a statelor sale membre va fi direcționată acolo unde este cel mai necesar și unde poate avea cel mai mare impact, în special în țările cel mai puțin dezvoltate și în situații de fragilitate și conflict. În aceste țări, cu precădere în Africa, locuiește o proporție semnificativă și în continuă creștere a populației sărace a lumii, țările respective având cel mai scăzut potențial de a obține finanțare și cele mai mari deficiențe în ceea ce privește mijloacele necesare pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă. În viitor, aceste țări vor depinde în continuare în foarte mare măsură de finanțarea publică internațională. Fluxurile în condițiile cele mai avantajoase ale finanțelor publice internaționale, în special granturile, ar trebui să fie reechilibrate în favoarea țărilor cu cele mai stringente nevoi, inclusiv a celor aflate într-o situație fragilă. UE și statele sale membre vor acorda atenție provocărilor specifice reprezentate de țările cu venituri mici care primesc statutul de țară cu venituri medii.
93. UE și statele sale membre se vor angaja în cooperarea pentru dezvoltare, în dialog politic și în parteneriate cu țările cu venituri medii privind dezvoltarea durabilă, eradicarea sărăciei, crize prelungite ale refugiaților și alte interese comune. Vor combina cooperarea politică, de securitate, economică, științifică, tehnică, tehnologică și financiară, după caz. Dialogurile privind politicile publice și reforma vor ține seama de diversitatea țărilor cu venituri medii, vor promova interesele reciproce și vor identifica priorități comune, parteneriate și principii de cooperare. Vor sprijini punerea în aplicare a ODD, care oferă un cadru comun și integrat de cooperare, contribuind, de asemenea, la abordarea problemei bunurilor publice globale și a provocărilor globale.
94. În multe țări cu venituri medii trăiesc foarte multe persoane în sărăcie, aceste țări fiind deseori caracterizate prin niveluri ridicate de inegalitate și de excludere socială. Un element-cheie în relațiile cu țările cu venituri medii va fi acela de a garanta că nimeni nu este lăsat în urmă, prin abordarea sărăciei și a obstacolelor formale și informale din calea incluziunii sociale, precum și prin crearea și redistribuirea echitabilă a bogăției. UE și statele sale membre vor răspunde, de asemenea, necesității de a accelera și sprijini promovarea unor modele de consum și de producție durabile, reducerea deșeurilor, gestionarea responsabilă a produselor chimice și utilizarea eficientă a resurselor. UE și statele sale membre vor conlucra pentru a face schimb de expertiză și a facilita transferul de tehnologie și schimbul de bune practici, inclusiv prin înființarea unor platforme de afaceri pentru microîntreprinderi și IMM-uri, pentru a încuraja investițiile responsabile și reforma fiscală în favoarea energiei din surse regenerabile, gestionarea durabilă a resurselor naturale și promovarea bunei guvernare, a statului de drept și a drepturilor omului.
95. UE și statele sale membre își vor dezvolta, de asemenea, acțiunile de cooperare inovatoare cu țările în curs de dezvoltare mai avansate, în plus față de cooperarea financiară, deoarece aceste țări au nevoie de mai puține forme de asistență concesională, sau chiar de niciuna. Aceste țări sunt esențiale pentru punerea în aplicare a Agendei 2030 și, fiind economii majore, impactul acestora asupra bunurilor publice și a provocărilor globale, inclusiv schimbările climatice, este din ce în ce mai semnificativ.

Colaborarea inovatoare cu țări în curs de dezvoltare mai avansate

Țările în curs de dezvoltare mai avansate au un impact și o influență considerabile în cadrul regiunilor lor, inclusiv ca surse de stabilitate regională. Cooperarea lor cu alte țări în curs de dezvoltare este în creștere rapidă și constituie o parte însemnată a întregii acțiuni de cooperare internațională.

UE și statele sale membre vor dezvolta noi parteneriate cu țări în curs de dezvoltare mai avansate pentru a promova punerea în aplicare a Agendei 2030 printr-o gamă mai largă de acțiuni de cooperare. În centrul acestor parteneriate se află dialogul privind politicile publice și reforma. Dialogurile politice vor promova interesele reciproce și vor identifica priorități comune, parteneriate și principii de cooperare pentru punerea în aplicare a ODD, care oferă un cadru comun și integrat de cooperare. Aceste noi parteneriate vor promova schimbul de bune practici, asistența tehnică și schimbul de cunoștințe. În plus, UE și statele sale membre vor colabora cu aceste țări pentru a promova cooperarea sud-sud și cooperarea tripartită în conformitate cu principiile privind eficacitatea dezvoltării.

96. Acordurile, cadrele, strategiile, parteneriatele și politicile regionale, în raport cu toate țările în curs de dezvoltare, vor fi călăuzite de prezentul consens și se vor baza pe obiective, principii și valori comune. Acestea vor promova punerea în aplicare a Agendei 2030 la nivel regional împreună cu țările partenere, inclusiv cele din Africa, Caraibi și Pacific, precum și din America Latină și Asia.
97. Prezentul consens va orienta, de asemenea, acțiunile Uniunii Europene în țările în curs de dezvoltare din regiunile limitrofe, în coerență și consecvență cu politica europeană de vecinătate. UE și statele sale membre vor utiliza o combinație de instrumente în cadrul politicii lor de vecinătate, care să fie coerente cu alte acțiuni ale UE din cadrul Agendei 2030.

4. CONSOLIDAREA ABORDĂRILOR PENTRU INTENSIFICAREA IMPACTULUI UE

4.1. Mobilizarea și valorificarea tuturor mijloacelor de punere în aplicare

98. Pentru a reflecta cadrul stabilit în Agenda de acțiune de la Addis Abeba și Agenda 2030, UE și statele sale membre trebuie să își adapteze abordarea și să mobilizeze și să valorifice toate mijloacele de punere în aplicare, inclusiv prin mecanisme de finanțare inovatoare. Acest lucru necesită un impuls reinnoit pentru instituirea unui mediu de politică favorabil și stimulativ la toate nivelurile. Acesta include mobilizarea și utilizarea eficace a finanțelor publice interne și internaționale, mobilizarea sectorului privat intern și internațional, consolidarea capacității țărilor partenere de a realiza schimbări, stimularea comerțului și a investițiilor, promovarea științei, a tehnologiei și a inovării, precum și abordarea provocărilor migrației și valorificarea efectelor pozitive ale acesteia.
99. UE și statele sale membre vor colabora cu țările partenere pentru a promova crearea unor cadre de politici solide pentru punerea în aplicare a Agendei 2030. Vor sprijini capacitatea statului de a elabora și de a pune în aplicare politici de dezvoltare favorabile incluziunii la nivel intern și cadre privind rezultatele, precum și de a crește gradul de răspundere și de receptivitate față de cetățeni. Vor promova politici care să asigure legături între acțiunile publice și private în favoarea dezvoltării și un mediu propice pentru o creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii și o distribuție echitabilă a acestora prin bugetele naționale. Își vor planifica cooperarea pentru dezvoltare ținând cont de consolidarea capacităților proprii ale țărilor de a pune în aplicare Agenda 2030 și de a răspunde nevoilor și aspirațiilor cetățenilor lor.
100. UE și statele sale membre vor pune un accent mai mare pe generarea de resurse naționale suplimentare pentru dezvoltare durabilă în țările partenere. Aceasta va include promovarea mobilizării resurselor interne, promovarea mediilor de creștere a fluxurilor private de capital la nivel național, stimularea comerțului internațional ca motor pentru dezvoltare și combaterea fluxurilor financiare ilicite.

Mobilizarea și utilizarea resurselor interne

Consolidarea mobilizării resurselor interne este esențială pentru toate eforturile guvernelor de a realiza creșterea favorabilă incluziunii, eradicarea sărăciei și dezvoltarea durabilă. Aceasta sporește gradul de predictibilitate și stabilitate al finanțării dezvoltării durabile și reduce dependența de ajutor. Împreună cu o bună gestionare a cheltuielilor publice, aceasta furnizează mai multe bunuri și servicii publice acolo unde acestea sunt necesare, consolidând contractul social dintre guverne și cetățeni.

UE și statele sale membre vor promova o mobilizare a resurselor eficiente și eficiente, inclusiv prin inițiative cum ar fi „creșterea veniturilor colectate, eficientizarea cheltuielilor”. Vor aborda evaziunea fiscală, evitarea obligațiilor fiscale și fluxurile financiare ilicite, precum și eficiența, eficacitatea și corectitudinea sistemelor fiscale și a finanțării protecției sociale. UE și statele sale membre sprijină, de asemenea, inițiativa fiscală de la Addis Abeba și lucrările OECD/G20 de soluționare a problemei erodării bazei impozabile și a transferului profiturilor, inclusiv raportarea pentru fiecare țară în parte și schimburile de informații în materie fiscală, pentru a garanta că întreprinderile plătesc impozite adecvate pentru activitățile lor comerciale și pentru profituri. Sprijină participarea țărilor în curs de dezvoltare la guvernarea globală în materie fiscală, la discuțiile internaționale relevante și la procesele de stabilire a standardelor, inclusiv în cadrul Forumului global privind transparența și schimbul de informații în scopuri fiscale și la discuțiile G20/OCDE. De asemenea, se angajează să urmărească coerența între politicile lor fiscale și efectele acestora asupra țărilor în curs de dezvoltare.

101. Finanțarea publică internă este esențială pentru punerea în aplicare a Agendei 2030 în toate țările. UE și statele sale membre vor accelera sprijinirea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare de a consolida mobilizarea veniturilor și gestionarea datoriilor și a cheltuielilor publice, de a dezvolta sisteme fiscale, de a spori eficiența și eficacitatea cheltuielilor publice și de a elimina treptat subvențiile pentru combustibilul fosil dăunător pentru mediu. AOD continuă să joace un rol important, venind în completarea eforturilor depuse de țări – în special de țările cele mai sărace și mai vulnerabile – pentru mobilizarea resurselor la nivel național. UE și statele sale membre pot contribui la eficientizarea investițiilor publice în țările partenere prin susținerea cadrelor de stabilitate macroeconomică și fiscală, a politicilor și reformelor sectoriale solide, a cadrelor bugetare cuprinzătoare pe termen mediu și anuale și a sistemelor solide de gestionare a finanțelor publice, inclusiv prin derularea unor proceduri de achiziții publice transparente.
102. UE și statele sale membre sunt furnizori generoși de cooperare pentru dezvoltare și au furnizat mai mult de jumătate din AOD în ultimii ani la nivel mondial. Deși AOD constituie un volum mic din punct de vedere cantitativ pentru țările în curs de dezvoltare în ansamblu, reprezintă o sursă majoră de finanțare pentru țările cele mai sărace și pentru țările cel mai puțin dezvoltate, care resimt lipsa capacității interne de a obține finanțare din alte surse. AOD poate, de asemenea, avea un efect de pârghie asupra altor mijloace de punere în aplicare, în special finanțarea publică internă și investițiile din sectorul privat, dar și în domeniul științei, tehnologiei și inovării.
103. UE și-a asumat angajamentul colectiv de a furniza 0,7 % din venitul național brut (VNB) ca AOD în perioada prevăzută pentru Agenda 2030. Pentru a concentra resursele acolo unde este cel mai mult nevoie de ele, în special în țările cel mai puțin dezvoltate și în țările în situații de fragilitate și conflict, UE se angajează să atingă, în mod colectiv, obiectivul de 0,15-0,20 % din AOD/VNB pentru țările cel mai puțin dezvoltate, pe termen scurt, urmând să atingă 0,20 % din AOD/VNB pentru țările cel mai puțin dezvoltate în intervalul de timp al Agendei 2030. UE și statele sale membre recunosc, de asemenea, provocările speciale cu care se confruntă țările în curs de dezvoltare din Africa. În acest sens, UE subliniază importanța direcționării AOD către acest continent, respectând totodată pe deplin prioritățile fiecărui stat membru în asistența pentru dezvoltare. UE și statele sale membre își reafirmă toate angajamentele individuale și colective privind AOD și vor întreprinde acțiuni realiste și verificabile în vederea îndeplinirii acestor angajamente. Vor continua să monitorizeze progresele înregistrate și vor raporta anual, în vederea transparenței și a răspunderii publice.
104. UE și statele sale membre vor continua, de asemenea, să intensifice mobilizarea pentru finanțarea combaterii schimbărilor climatice, ca parte a unui efort global, în special oferind un sprijin puternic pentru atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea în țările în curs de dezvoltare, în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice și al Acordului de la Paris. UE și statele sale membre recunosc necesitatea de a intensifica lucrările și finanțarea privind adaptarea la schimbările climatice și limitarea încălzirii globale, inclusiv prin politicile lor externe și de cooperare pentru dezvoltare. Se vor strădui să consolideze și să sporească beneficiile conexe pentru climă în cadrul programelor de cooperare pentru dezvoltare. UE și statele sale membre s-au angajat să mobilizeze cota care le revine din cadrul obiectivului țărilor dezvoltate de a

mobiliza în comun 100 de miliarde USD pe an, până în 2020 și în continuare, în perspectiva anului 2025, pentru atenuare și adaptare, dintr-o gamă largă de surse, instrumente și canale. UE și statele sale membre își vor continua dialogul politic pentru a consolida angajamentele altor furnizori.

105. UE și statele sale membre vor continua să se asigure că AOD este bine direcționat și utilizat în mod strategic și coerent în raport cu alte mijloace de punere în aplicare din toate sursele. În acest sens, UE va colabora cu inițiative pentru o mai bună măsurare a întregului spectru de finanțare pentru dezvoltare, cum ar fi măsura propusă de OCDE privind sprijinul oficial total pentru dezvoltare durabilă.
106. Cooperarea pentru dezvoltare va sprijini țările partenere să genereze o creștere favorabilă incluziunii prin participarea acestora la comerțul mondial și va consolida contribuția politicii comerciale a UE la dezvoltarea durabilă. Cooperarea pentru dezvoltare va contribui la consolidarea includerii în acordurile comerciale a unor capitole privind comerțul și dezvoltarea durabilă și la întărirea punerii acestora în aplicare, precum și la un mai bun acces preferențial la piața UE a țărilor vulnerabile și sprijin pentru comerțul echitabil și etic și la dezvoltarea în continuare a politicilor menite să asigure gestionarea responsabilă a lanțurilor de aprovizionare. Aceasta include sprijinirea punerii în aplicare a acordurilor de parteneriat economic și a acordurilor de liber schimb cu țările în curs de dezvoltare, precum și la sprijinirea punerii în aplicare a preferințelor unilaterale, cum ar fi accesul fără taxe, fără contingente tarifare pe piața UE oferit țărilor cel mai puțin dezvoltate prin intermediul mecanismului „Totul în afară de arme”. O mai bună coordonare a programelor de asistență și de cooperare în aceste domenii va permite UE să utilizeze oportunitățile și să valorifice o relație comercială mai strânsă pentru a promova această agendă bazată pe valori în rândul partenerilor noștri comerciali.
107. UE și statele sale membre vor promova aplicarea altor mijloace de punere în aplicare, inclusiv știința, tehnologia și inovarea. Vor încerca valorifica la maximum oportunitățile din domeniul științei, tehnologiei și inovației pentru a căuta noi soluții la provocările globale, ținând cont de lucrările mecanismului de facilitare a tehnologiei, ale băncii de tehnologie pentru țările cel mai puțin dezvoltate și ale altor organizații relevante. Vor continua să investească în cercetare și dezvoltare în și pentru țările în curs de dezvoltare, inclusiv pentru consolidarea sistemelor naționale de inovare. UE și statele sale membre vor viza consolidarea efectelor cuantificabile asupra progreselor înregistrate în direcția atingerii ODD prin intermediul unei abordări responsabile în materie de cercetare și inovare, inclusiv prin accesul liber la rezultatele și datele cercetărilor pentru proiectele finanțate din fonduri publice și educația în domeniul științelor.

4.2. Coerența politicilor în favoarea dezvoltării pentru a realiza obiectivele de dezvoltare durabilă

108. Dezvoltarea durabilă se află în centrul proiectului UE și este ancorată ferm în Tratat, inclusiv în ceea ce privește acțiunea sa externă. UE și statele sale membre s-au angajat să garanteze o dezvoltare care să satisfacă nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Asigurarea coerenței politicilor în favoarea dezvoltării durabile, astfel cum este prevăzut în Agenda 2030, necesită luarea în considerare a impactului tuturor politicilor asupra dezvoltării durabile la toate nivelurile – la nivel național, la nivelul UE, în alte țări și la nivel mondial.
109. UE și statele sale membre își reafirmă angajamentul față de coerența politicilor în favoarea dezvoltării (CPD), ceea ce impune luarea în considerare a obiectivelor cooperării pentru dezvoltare în politicile care sunt susceptibile să afecteze țările în curs de dezvoltare. Acesta reprezintă un element esențial al strategiei pentru atingerea ODD și o contribuție importantă la obiectivul mai larg de coerență a politicilor în favoarea dezvoltării durabile (CPDD). Agenda 2030 oferă un nou impuls pentru UE și statele sale membre de a elabora și pune în aplicare politici care să se consolideze reciproc.
110. Consensul va direcționa eforturile în vederea aplicării CPD în toate politicile și domeniile vizate de Agenda 2030, cu asigurarea de sinergie, în special în ceea ce privește schimburile comerciale, finanțele, mediul și schimbările climatice, securitatea alimentară, migrația și securitatea. Se va acorda o atenție deosebită combaterii fluxurilor financiare ilicite și a eludării fiscale, precum și promovării schimburilor comerciale și a investițiilor responsabile.
111. Obținerea de rezultate privind noul cadru universal pentru dezvoltare durabilă din domeniul cooperării pentru dezvoltare este o responsabilitate comună a tuturor părților interesate. Dezvoltarea durabilă necesită o abordare politică holistică și intersectorială și reprezintă, în cele din urmă, o problemă de guvernanță care trebuie urmărită în parteneriat cu toate părțile implicate și la toate nivelurile. UE și statele sale membre vor promova așadar abordări la nivelul întregii administrații și vor asigura supravegherea politică și eforturile de coordonare la toate nivelurile de punere în aplicare a ODD. Pentru a sprijini mai bine procesul de elaborare a politicilor și de luare a deciziilor, vor asigura baza de date concrete ale efectelor politicilor asupra țărilor în curs de dezvoltare, prin consultări, implicarea părților interesate, evaluări ex-ante ale impactului și evaluări ex-post ale inițiativelor politice importante. Acțiunile în

curs de desfășurare ale UE în ceea ce privește lanțurile de aprovizionare globale durabile, cum ar fi cele din sectorul lemnului și din sectorul confecțiilor, ilustrează valoarea adăugată a unei abordări coerente. Inițiativele politice ar trebui, acolo unde este relevant, să indice modul în care acestea contribuie la dezvoltarea durabilă în țările în curs de dezvoltare. Acest lucru este, de asemenea, esențial pentru îmbunătățirea monitorizării și raportării cu privire la CPD de către UE și statele sale membre.

112. Dată fiind universalitatea Agendei 2030, UE și statele sale membre vor încuraja și alte țări să evalueze impactul propriilor politici asupra realizării ODD, inclusiv în țările în curs de dezvoltare. Mai mult, UE și statele sale membre își vor consolida dialogul cu țările partenere în ceea ce privește coerența politicilor și vor acorda sprijin țărilor partenere în eforturile acestora de a institui cadre favorabile asigurării coerenței politicilor pentru dezvoltarea durabilă. Vor lua inițiativa în ceea ce privește promovarea coerenței politicilor în cadrul forurilor internaționale cum ar fi ONU și G20, ca parte a măsurilor generale de sprijin a Agendei 2030 în cadrul acțiunilor lor externe.

4.3. Eficacitatea dezvoltării

113. UE și statele sale membre își reafirmă angajamentul cu privire la aplicarea principiilor-cheie privind eficacitatea dezvoltării, astfel cum acesta a fost adoptat la Busan în 2011 și reînnoit în cadrul Forumului la nivel înalt de la Nairobi în 2016. Se angajează să consolideze orientarea către rezultate, să sporească transparența și responsabilitatea reciprocă, să îmbunătățească asumarea responsabilității la nivel de țară și să promoveze parteneriatele pentru dezvoltare favorabile incluziunii. Recunosc necesitatea ca toate resursele pentru dezvoltare și toți partenerii să colaboreze în mod eficient pentru a asigura rezultate durabile și pentru a se asigura că nimeni nu este lăsat în urmă. UE și statele sale membre vor promova aceste acțiuni la toate nivelurile, inclusiv prin intermediul Parteneriatului mondial pentru o cooperare eficientă în scopul dezvoltării. Cooperarea pentru dezvoltare a acestora va fi realizată în strânsă cooperare cu alți parteneri și în condiții de transparență deplină față de cetățenii Europei și de cei din țările în curs de dezvoltare.
114. Principiile eficacității dezvoltării se aplică tuturor formelor de cooperare pentru dezvoltare. Aici sunt incluse finanțarea publică internațională, cum ar fi AOD și cooperarea sud-sud și cooperarea tripartită, împrumuturile concesionale și neconcesionale, precum și activitățile actorilor din societatea civilă, din sectorul privat și din rândul fundațiilor filantropice. UE și statele sale membre se așteaptă ca toți partenerii pentru dezvoltare să integreze aceste principii în programele lor activități, adaptându-le contextelor lor specifice.
115. UE și statele sale membre vor continua să susțină transparența, care ar trebui să acopere treptat întreaga varietate de resurse pentru dezvoltare. Vor dezvolta instrumentele pentru a prezenta și utiliza mai eficient datele privind cooperarea pentru dezvoltare. Vor sprijini țările partenere pentru a face legătura între resursele pentru dezvoltare și rezultate, prin asigurarea unei legături mai bune între procesele de planificare și de stabilire a bugetului în vederea îmbunătățirii proceselor și standardelor de responsabilizare.
116. UE și statele sale membre vor continua să promoveze și să monitorizeze utilizarea sistemelor naționale pentru toate modalitățile de ajutor, în cazul în care calitatea o permite, inclusiv la nivel local, pentru a îmbunătăți asumarea democratică a responsabilității și eficacitatea instituțiilor la nivel național și la nivel subnațional. Vor evalua împreună eficacitatea sistemelor țărilor partenere pentru a asigura o abordare coordonată și în cunoștință de cauză. UE și statele sale membre vor accelera eforturile în vederea deblocării ajutorului și vor încuraja toți furnizorii cooperării pentru dezvoltare, inclusiv economiile emergente, să facă același lucru. UE și statele sale membre urmăresc să îmbunătățească definiția necondiționării ajutorului pentru a se asigura că și toți furnizorii internaționali de finanțare, inclusiv partenerii emergenți din domeniul dezvoltării, nu condiționează acordarea ajutorului lor, pe bază de reciprocitate.

5. MONITORIZAREA ANGAJAMENTELOR NOASTRE

117. În ceea ce privește cooperarea pentru dezvoltare, UE și statele sale membre sunt pe deplin angajate să asigure un sistem cuprinzător, transparent și responsabil de monitorizare și evaluare în scopul punerii în aplicare a Agendei 2030. Aceasta include răspunderea față de cetățenii UE, inclusiv prin intermediul Parlamentului European și al parlamentelor naționale.
118. UE și statele sale membre își vor adapta progresiv sistemele de raportare în domeniul cooperării pentru dezvoltare pentru a fi în concordanță cu procesele și indicatorii de monitorizare din cadrul Agendei 2030. Vor îmbunătăți calitatea și disponibilitatea datelor privind activitățile lor de cooperare pentru dezvoltare, obținute în cadrul Agendei 2030. Vor acționa pentru a asigura că raportarea este din ce în ce mai comparabilă și coerentă cu cea a altor angajamente internaționale.

119. UE și statele sale membre vor integra Agenda 2030 și vor susține utilizarea de indicatori pentru ODD în vederea cuantificării rezultatelor în materie de dezvoltare la nivel de țară. În mod concret, indicatorii pentru ODD pot promova și facilita o abordare comună a UE, axată pe rezultate, care să favorizeze raportarea de rezultate armonizate la nivelul țării partenere, inclusiv cadrele privind rezultatele de la nivelul țării partenere, în cazul în care acestea există.
  120. UE și statele sale membre vor elabora un raport de sinteză comun cu privire la Consensul privind dezvoltarea, incluzând impactul acțiunilor pe care le-au întreprins în sprijinul Agendei 2030 în țările în curs de dezvoltare, care să constituie o contribuție la raportarea UE în cadrul Forumului politic la nivel înalt al ONU (HLPF), la reuniunea la nivel înalt a șefilor de stat, care are loc o dată la patru ani. Acest raport va utiliza și se va baza pe alte rapoarte relevante ale UE, inclusiv raportarea cu privire la rezultate, AOD, răspunderea privind finanțarea pentru dezvoltare, CPD, precum și monitorizarea ODD în contextul UE.
  121. UE și statele sale membre vor consolida capacitatea statistică a țărilor în curs de dezvoltare, inclusiv prin consolidarea capacităților de producție și analiză a datelor, pentru a oferi informații în procesul de elaborare a politicilor și de luare a deciziilor. Aceste date ar trebui să fie dezagregate, în măsura posibilului, în funcție de venit, de gen, de vârstă și de alți factori, și să furnizeze informații privind grupurile marginalizate, vulnerabile și greu accesibile, guvernanta favorabilă incluziunii și alte aspecte, în conformitate cu abordarea UE bazată pe drepturi. De asemenea, aceasta va presupune investiții în consolidarea instituțiilor de statistică subnaționale, naționale și regionale, precum și utilizarea de noi tehnologii și surse de date. UE și statele sale membre își vor încuraja țările partenere să includă vocea comunităților marginalizate în monitorizarea ODD și să promoveze mecanisme concrete în acest scop.
  122. În plus, educația pentru dezvoltare și acțiunile de sensibilizare pot juca un rol important în creșterea nivelului de angajare în rândul publicului și în abordarea ODD la nivel național și la nivel mondial, contribuind astfel la o cetățenie globală.
  123. Până în 2024 se va efectua o evaluare intermediară a punerii în aplicare a prezentului consens. Aceasta va prezenta modul în care s-a aplicat consensul și rezultatele obținute în susținerea procesului de punere în aplicare a Agendei 2030. UE și statele sale membre vor măsura în mod sistematic progresele înregistrate și își vor adapta acțiunile, pentru a se asigura că prin acțiunea lor de cooperare pentru dezvoltare, inclusiv prin legăturile acesteia cu domeniile de politică conexe, se continuă sprijinirea punerii în aplicare a Agendei 2030 în țările în curs de dezvoltare.
-